ΈΤΟΣ Ε' ΈΝ ΑΘΗΝΑΙΣ ΤΗι 15 ΙΟΥΝΙΟΥ 1894 ΑΡΙΘ. 8.

ΗΦΥΣΙΣ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΦΡ. ΠΡΙΝΤΕΖΗΣ

ΕΓΚΥΚΛΟΠΑΙΔΙΚΟΝ ΣΥΓΓΡΑΜΜΑ

ΕΚΔΙΔΟΤΑΙ ΚΑΘ' ΕΒΔΟΜΑΔΑ

ΜΕΤ' ΕΙΚΟΝΩΝ

ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΑ-ΕΠΙΣΤΗΜΗ-ΦΙΛΟΛΟΓΙΑ

Συνεργάται εἰσὶ δεκτοὶ πάντες. Δημοσιεύονται τὰ ἐγκρινόμενα ἔργα, καὶ αἱ εἰκόνες συνεργατῶν καὶ καλλιτεχνημάτων. Ἀγγελίαι μετ' εἰκόνων. Συνδρομαὶ δεκταὶ εἰς χαρτονόμισμα παντὸς ἔθνους προπληρωτέαι

Ἕκαστον φύλλον λεπτὰ 15. Πώλησις εἰς τὰ κιόσκια καὶ πρακτορεῖα. Τόμοι ἁπλ. δρ. 8, χρυσόδ. 10. Ἐξωτ. φρ. 14. Οἱ συνδρομηταὶ λαμβάνουσι μέρος δωρεὰν εἰς τὰ λαχεῖα καὶ καλλιτεχνικὰ ἔργα τῆς «Φύσεως».

ΓΡΑΦΕΙΑ: Ὁδὸς Βουλῆς ἀριθ. 7 καὶ ὁδὸς Κυνοσάργους ἀριθ. 34. —ΣΥΝΔΡΟΜΑΙ: Ἐσωτερ. δρ. 8,—Ἐξωτερ. φρ. 12

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ: **Τὰ μεγάλα ἔργα τοῦ αἰῶνος. Ἡ τηλεφωνία ἐν μεγάλαις ἀποστάσεσιν,** (μετ' εἰκόνων) ὑπὸ Φ. Π.—**Ἔργα πεζά. Ἡ ζηλοτυπία,** κτλ. Δ. Παπαρρηγοπούλου, ὑπὸ Φ. Π.—**Ἀναμνήσεις Αἰγύπτου. Ἐπίσκεψις πρὸς τοὺς συνδρομητὰς τῆς «Φύσεως»** ὑπὸ Φ. Π. κτλ.—**Ἱστορία ἀλεξίου κλέπτου.** ὑπὸ Γ. Σ. Ἀναστασοπούλου.—**Σκέψεις.—Τὸ ἴον** (ποίημα) ὑπὸ **Δ.** Παπαρρηγοπούλου.—**Ἐπιστημονικὸν παίγνιον.—Αἰνίγματα.— Ἀλληλογραφία τῆς «Φύσεως».— Ἀγγελίαι.**

ΤΑ ΜΕΓΑΛΑ ΕΡΓΑ ΤΟΥ ΑΙΩΝΟΣ

Η ΤΗΛΕΦΩΝΙΑ ΕΝ ΜΕΓΑΛΑΙΣ ΑΠΟΣΤΑΣΕΣΙΝ

Ἐγκατάστασις τῆς τηλεφωνίας ἐν μεγάλαις ἀποστάσεσιν, ἐν Ἀμερικῇ, Εὐρώπῃ καὶ Ἰαπωνίᾳ. — Αἱ ὑποβρύχιοι τηλεφωνικαὶ γραμμαί. — Ἀρχὴ τῆς τηλεφωνίας. — Εὐαισθητικότης τῶν τηλεφωνικῶν συσκευῶν. — Τελειοποιήσεις τοῦ Van-Rysselberghe. — Αἱ διπλαῖ γραμμαί. — Ἰδιότης τῶν τηλεφωνικῶν συρμάτων.

Ὁ ἠλεκτρικὸς τηλέγραφος, ὅστις ἐν τῇ ἀναπτύξει του ἔσχε τοσαύτην φήμην, ἤδη παραχωρεῖ τὴν θέσιν του εἰς τὸν ἀκουστικὸν τηλέγραφον, ἤτοι τὴν τηλεφωνίαν. Πᾶσαι αἱ μεγαλοπόλεις εἰσὶ τανῦν συνδεδεμέναι διὰ τηλεφωνικῶν δικτύων δι' ὧν οἱ κάτοικοι ἀδιακόπως ἀνταλλάσσουσι προφορικὰς ἀνακοινώσεις, οὕτως ὥστε νὰ εὑρίσκετό τις ταὐτοχρόνως εἰς διάφορα μέρη τῆς πόλεως. Πλὴν τοῦτο δὲν εἶναι ἡ τελευταία λέξις τῶν τελειοποιήσεων, ἃς ἠδύνατό τις νὰ ἐλπίζῃ ἐκ τῆς τηλεγραφικῆς ταύτης ἀναστατώσεως, τῆς πραγματοποιηθείσης ἀπὸ τῆς θαυμασίου ἀνακαλύψεως τοῦ Graham Bell, καὶ ὁ χρόνος δὲν ἀπέχει, καθ' ὃν θὰ δυνάμεθα νὰ συγκοινωνῶμεν τηλεφωνικῶς καθ' ἁπάσας τὰς διευθύνσεις, μετὰ τῶν ἀπὸ πολλῶν ἑκατοστύων λευγῶν ἀπομεμακρυσμένων ἀφ' ἡμῶν πόλεων· οὕτω δὲ θέλει γίνεσθαι μεγάλη ἐπὶ τοῦ χρόνου οἰκονομία, καὶ δὲν θὰ δυνάμεθα ἀληθῶς πλέον νὰ λέγωμεν, ὅτι ἡ ἐν μεγάλῃ ἀποστάσει τηλεφωνικὴ συνεννόησις ἐστὶν ἀδύνατος.

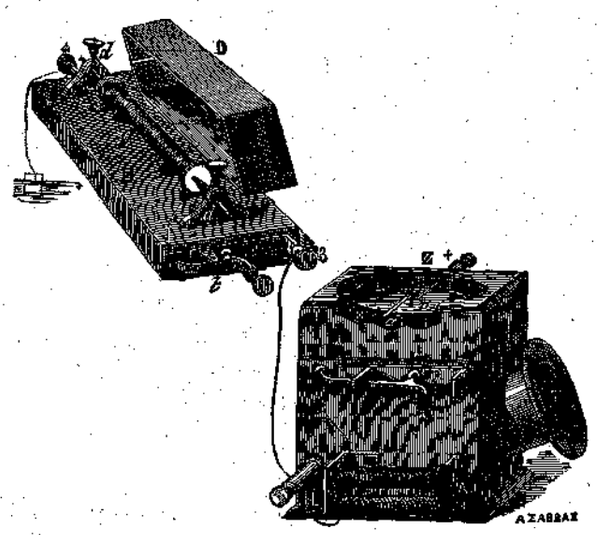

Μουσικὸν τηλέφωνον.

Τηλεφωνικὴ συνεννόησις.

Αἱ πρῶται δοκιμαὶ τῆς ἐν μεγάλαις ἀποστάσεσι τηλεφωνικῆς συγκοινωνίας χρονολογοῦνται ἀπὸ δέκα καὶ πλέον ἐτῶν, μεθ' ἃ ἐπηκολούθησεν ἀμέσως ἡ ἀνακάλυψις τοῦ Bell. Τὰ πρῶτα πρακτικὰ ἀποτελέσματα φυσικῶς οἱ ἀμερικανοὶ ἀπήλαυσαν, ἐν ἔτει δὲ 1881, ὅτε οὐδεμία σχεδὸν πόλις τῆς Εὐρώπης δὲν εἶχεν ἔτι ἀποκτήσει δημοτικὸν δίκτυον, ἡ Βοστώνη συνεδέετο ἤδη τηλεφωνικῶς μετὰ πολλῶν πόλεων, ἐκ τῶν ὁποίων δυνάμεθα ν' ἀναφέρωμεν τὴν Providence, ἀπέχουσαν 64 χιλιόμετρα, τὴν Worcester ἀπέχουσαν ἐξ ἴσου, τὴν Springfield 128 χιλιόμετρα, τὴν Λαυρεντίαν καὶ Lowel ἀπεχούσας 40 χιλιόμετρα.

Τῷ 1842 τὸ Βερολῖνον καὶ Ἀμβοῦργον συνεδέοντο τηλεφωνικῶς διὰ 228 χιλιομέτρων σύρματος, ὡσαύτως δὲ ἡ Βενετία καὶ τὸ Μιλάνον διὰ 284 χιλιομέτρων.

Κατὰ τὸ αὐτὸ ἔτος, ἐγένοντο δοκιμαὶ μεταξὺ τοῦ σιδηροδρομικοῦ σταθμοῦ τῶν Παρισίων καὶ τοῦ τῆς Nancy, ἐπὶ τῆς ἀνατολικῆς γραμμῆς, ἐπὶ σύρματος μήκους 355 χιλιομέτρων, χρησιμεύσαντος πρὸς τοῦτο ἁπλοῦ τηλεγραφικοῦ σύρματος τῆς γραμμῆς.

Ἐν ἔτει 1882 ἐγένοντο ἕτερα πειράματα μεταξὺ Ὀστέν-

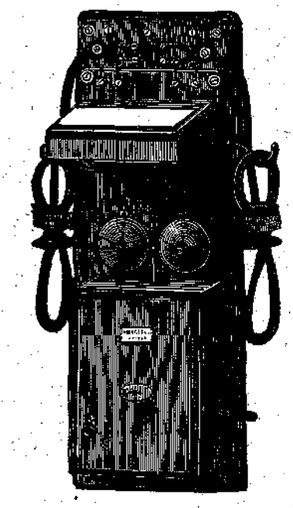

Φωνητικὸν τηλέφωνον.

δης καὶ Δούβρης, ἐπὶ ἐναερίου σύρματος 36 χιλιομέτρων μήκους καὶ μεταξὺ Παρισίων καὶ Βρυξελλῶν, ἐπὶ κυκλώματος 344 χιλιομέτρων. Χάρις δὲ ταῖς θαυμασίαις τελειοποιήσεσιν, ἃς ἐν τῇ τηλεφωνίᾳ ἐπέφερεν ὁ κ. Van Rysselberghe, τὰ ἀποτελέσματα ὑπῆρξαν λίαν εὐχάριστα καὶ ἐπέτυχον τότε τὴν ταυτόχρονον λειτουργίαν, ἐφ' ἑνὸς μόνου σύρματος, τηλεγραφικῆς καὶ τηλεφωνικῆς συσκευῆς.

Ἔκτοτε πανταχοῦ αἱ δοκιμαὶ ἐπολλαπλασιάσθησαν, ἐν δὲ τῷ Ἰαπωνίᾳ ἡ τηλεφωνία ἐγκατεστάθη ἐπὶ τῆς μόνης ὑπαρχούσης ἐν τῇ χώρᾳ ταύτῃ σιδηροδρομικῆς γραμμῆς, μεταξὺ τοῦ Hiogo καὶ Otsou, μήκους 90 χιλιομέτρων.

Ἐν τῇ Ἀμερικῇ τὰ πειράματα ἐξηκολούθησαν ταυτοχρόνως, καὶ ταχέως εἶχεν ἐπιτευχθῆ μετὰ πλήρους ἐπιτυχίας ἡ μεταξὺ νέας Ὑόρκης καὶ Κλέβελανδ (Ὄχιο) τηλεφωνικὴ ἀνταπόκρισις, ἐπὶ γραμμῆς μήκους 1,120 χιλιομέτρων καὶ ἀπὸ τῆς ἀνοίξεως τοῦ 1883 χρονολογεῖται ἡ ἐγκατάστασις τῆς ἑτέρας σπουδαιοτέρας ἔτι τηλεφωνικῆς συγκοινωνίας μεταξὺ τῆς Νέας Ὑόρκης καὶ Σικάγου, ἐπὶ ἐναερίου γραμμῆς μήκους 1,609 χιλιομέτρων, ἀποτελουμένης ἐκ σύρματος χαλυβδίνου, κεκαλυμμένου ἐκ στρώματος χαλκίνου διὰ μέσου γαλβανοπλαστικῆς προπαρασκευῆς.

Κατὰ τὸ αὐτὸ ἔτος, αἱ Βρυξέλλαι καὶ τὸ Anvers ἡνώθησαν τηλεφωνικῶς διὰ τοῦ συστήματος Van Rysselberghe, ἤτοι διὰ τῆς χρήσεως τῶν τηλεγραφικῶν συρμάτων καὶ ὡς τηλεφωνικῶν ταυτοχρόνως. Ἡ γραμμὴ αὕτη, ἥτις εἶναι 44 χιλιόμετρον μήκους μόνον, ὑπῆρξεν ἡ πρώτη ἐν Εὐρώπῃ συσταθεῖσα.

Οἱ Παρίσιοι συνεδέοντο τηλεφωνικῶς μετὰ τοῦ Reims καὶ τῆς Χάβρης, ἐσχάτως δὲ συνεδέθησαν καὶ μετὰ τῶν Βρυξελλῶν. Οἱ Ἄγγλοι ὁμοίως ἔχουσι γραμμὴν τηλεφωνικὴν μεταξὺ Λονδίνου καὶ Νιουκάστελ, οἱ δὲ κάτοικοι τῆς Νέας Ὑόρκης συγκοινωνοῦσιν ἀκωλύτως μετὰ τῆς Βοστώνης Φιλαδελφείας καὶ Σικάγου. Τέλος ἀπὸ τῆς 15 Μαρτίου 1891 ἡ τηλεφωνία λειτουργεῖ καὶ μεταξὺ Παρισίων καὶ Λονδίνου ἀλλὰ δὲν εἶναι αὕτη ἡ πρώτη ἐγκατασταθεῖσα ὑποβρύχιος τηλεφωνικὴ γραμμή, διότι ἡ μεταξὺ Βουένος—Ἄϊρες καὶ Μοντεβίδεο λειτουργεῖ ἀπὸ τοῦ 1889.

Εἰς μεταγενέστερον φύλλον τῆς «Φύσεως» θὰ ὁμιλήσωμεν περὶ καλωδίων. Ἤδη δὲ θ' ἀναφέρωμεν μόνον, ὅτι αἱ ἐναέριοι τηλεφωνικαὶ γραμμαὶ ἀπὸ Λονδίνου εἰς Δούβρην καὶ ἀπὸ Παρισίων εἰς Καλαὶ συνίστανται ἐκ χαλκίνου σύρματος καὶ μονωτηρίων πασσάλων. Ἐντὸς δὲ τῶν Παρισίων ἡ γραμμὴ εἶναι ὑποβρύχιος καὶ διπλῆ.

Ὡς φανερόν, ἡ πρόοδος τῆς τηλεφωνίας ἐν μεγάλαις ἀποστάσεσι σχετικῶς ἐγένετο βραδέως, διότι καὶ αἱ δυσχέρειαι ὑπῆρξαν μεγάλαι. Συνεπῶς, ἵνα κατανοηθῇ ἡ σημαντικότης τούτων, θ' ἀναφέρωμεν ἐν ὀλίγοις καὶ στοιχειωδῶς τὰ περὶ τῆς ἀρχῆς τῆς ἀνακαλύψεως τῆς τηλεφωνίας παρὰ τοῦ κ. Bell.

Ὁ ἦχος, ὡς γνωστόν, εἶναι ἀποτέλεσμα τῶν κραδασμῶν σώματός τινος. Ἐν δὲ τῇ συνήθει ἀπὸ τοῦ στόματος συνδιαλέξει οἱ ἐκπεμπόμενοι παρὰ τοῦ ὁμιλοῦντος φωνητικοὶ ἦχοι προέρχονται ἐκ τῶν παραγομένων ἐκ τοῦ λάρυγγος αὐτοῦ κραδασμῶν ἐκ τῆς διαβάσεως τοῦ ἐξερχομένου ἐκ τῶν πνευμόνων ἀέρος· οἱ δὲ κραδασμοὶ οὗτοι μεταδιδάζονται διὰ μέσου τοῦ ἀέρος εἰς τὸ οὖς τοῦ ἀκούοντος, παλλομένης ἐν ταύτῷ τῆς ἐν τῷ ὠτὶ αὐτοῦ ὑπαρχούσης μεμβράνης, καλουμένης *τύμπανον*.

Ὅταν ὁμιλῇ τις εἰς τὸ τηλέφωνον ἡ πλὰξ τοῦ μεταβιβαστικοῦ ἐργαλείου πάλλει ὑπὸ τὴν ἐπήρειαν τῆς φωνῆς, ἕκαστος δὲ κραδασμὸς τῆς πλακὸς προσδιορίζει ἐμμέσως τὴν διάβασιν ἠλεκτρικοῦ ῥεύματος ἐν τῷ σύρματι τῷ συνδέοντι τοὺς δύο σταθμούς, ὅπερ ῥεῦμα συνεπιφέρει τὸν κραδασμὸν τῆς πλακὸς τοῦ δέκτου, μηχανήματος τοποθετημένου εἰς τὸν ἀνταποκρινόμενον σταθμόν.

Συνεπείᾳ τῆς διασκευῆς ταύτης, οἱ παραγόμενοι κραδασμοὶ ἀπὸ τοῦ λάρυγγος τοῦ ὁμιλοῦντος δὲν βαινουσι μακρότερον τῆς κραδαινομένης πλακὸς Α τοῦ μεταβιβαστικοῦ μηχανήματος, ἐνώπιον τοῦ ὁποίου ἵσταται, ἀλλὰ χάρις τῷ ἠλεκτρικῷ ῥεύματι, ὅπερ ἐν ἑκάστῃ δονήσει τῆς πλακὸς ταύτης διαβαίνει ἐν τῷ σύρματι τῆς γραμμῆς, παράγεται ἐμμέσως ἐπὶ τῆς πλακὸς Β, ἣν ὁ ἀκροώμενος κρατεῖ εἰς τὸ οὖς αὐτοῦ. ἀριθμός τις κραδασμῶν, ἴσος πρὸς τὸν ἀριθμὸν τῶν ὑπὸ τῆς φωνῆς παραχθέντων κραδασμῶν ἐν τῷ αὐτῷ χρόνῳ ἐπὶ τῆς πρώτης πλακὸς Α. Ἤτοι ὁ ἀκροατὴς ἀκροᾶται ἀκριβῶς τοὺς αὐτοὺς ἤχους, ὡς ἂν εὑρίσκετο ὄπισθεν τῆς πλακὸς Α.

Αἱ μεγάλαι δυσχέρειαι, αἵτινες προβάλλονται ἐν τῇ τηλεφωνίᾳ καὶ ἰδίως ἐν μεγάλαις ἀποστάσεσιν, ἔγκεινται ἀκριβῶς ἐν τῇ ἄκρᾳ εὐαισθησίᾳ τοῦ τηλεφωνικοῦ τυμπάνου.

Ἐὰν δέ, ὅπως καὶ ἐν τῇ τηλεγραφίᾳ, τὸ τηλεφωνικὸν σύρμα εἶναι μονομερές, ἤτοι τὰ δύο αὐτοῦ ἄκρα συνδέονται μετὰ τῆς γῆς, ὁ γήϊνος μαγνητισμός, αἱ ἐπήρειαι τῆς ἀτμοσφαίρας, τῆς ὑγρασίας καὶ τοῦ ἀτμοσφαιρικοῦ ἠλεκτρισμοῦ, καὶ πολλαὶ ἄλλαι ἀντιδράσεις ἐπιφέρουσιν αἴτια ἀσθενῆ μὲν διὰ τὴν ἐπίδρασιν ἐπὶ τῶν τηλεγραφικῶν μηχανημάτων, πλὴν αἰσθητὰ διὰ τὰ τηλέφωνα, ἰδίως ὁπόταν ἡ συγκοινωνία αὐτῶν εἶναι μακρά. Ἀφ' ἑτέρου ἡ γειτνίασις τῶν τηλεγραφικῶν γραμμῶν καὶ ἡ ἐκ παραλλήλου ἐγκατάστασις δύο τηλεφωνικῶν γραμμῶν, ἐπιφέρουσι συγχύσεις ἐν τῇ ἀνταποκρίσει, κωλυούσας τὴν ἐλευθέραν καὶ καθαρὰν διάβασιν τῶν φθόγγων τῆς φωνῆς.

Πολλαὶ ἐγένοντο ἀπόπειραι πρὸς ἄρσιν τοῦ ἀτόπου τούτου, μεταξὺ τῶν ὁποίων συγκαταλέγεται καὶ ἡ προσπάθεια τῆς ἐλαττώσεως τῆς εὐαισθησίας τοῦ *δέκτου*, καὶ τῆς αὐξήσεως ἀντιθέτως τῆς δυνάμεως τοῦ *μεταβιβαστοῦ*, πλὴν πᾶσαι αὗται αἱ ἀπόπειραι ἐξεμηδενίσθησαν ἀπέναντι τῆς σπουδαίας ἀνακαλύψεως τοῦ Van Rysselberghe, ὅστις κατώρθωσε νὰ καταστήσῃ τὴν τηλεφωνικὴν ἀνταπόκρισιν ἀδιάφορον τῇ δράσει τῶν τηλεγραφικῶν ρευμάτων, τῶν διερχομένων διὰ τῶν γειτνιαζόντων συρμάτων, διὰ τῆς βαθμολογήσεως τρόπον τινὰ τῶν ρευμάτων τούτων, οὕτως ὥστε βαθμηδὸν ν' ἀποκτῶσι τὴν ἔντασιν αὐτῶν. Τὰ παραγόμενα ὀχληρὰ ἀποτελέσματα ἐντὸς τοῦ τηλεφωνικοῦ κυκλώματος ὀφείλον-

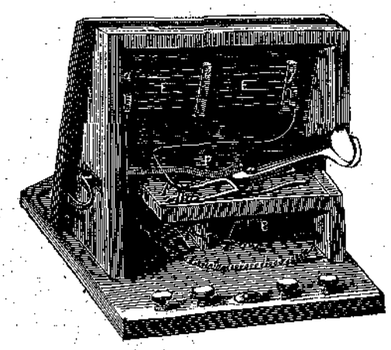

Μικροτηλέφωνον.

ται ὁμολογουμένως εἰς τοὺς ἀποτόμους κραδασμοὺς ἐν τῇ ἐντάσει τῶν ρευμάτων τούτων, καὶ κατωρθουμένου, ὥστε οἱ ἀπότομοι οὗτοι κραδασμοὶ ν' ἀντικαθιστῶνται διὰ σειρᾶς ἀσθενῶν καὶ διαδοχικῶν κινήσεων πρὸς τὰ πρόσω, ἡ ἐπὶ τῆς πλακὸς τοῦ τηλεφωνικοῦ δέκτου ἐνέργεια καθίσταται τότε βαθμιαία καὶ ἀσθενὴς καὶ οὕτω δὲν ἀλλοιοῦται ἡ τηλεφωνικὴ φωνικὴ μεταβίβασις διὰ ξένων ἤχων.

Διὰ τῆς σημαντικῆς ταύτης τελειοποιήσεως τῆς τηλεφωνίας ὑπὸ τοῦ κ. Van Rysselberghe, κατωρθώθη ἐσχάτως ἡ ταὐτόχρονος μεταβίβασις διὰ τοῦ αὐτοῦ σύρματος τηλεγραφήματος Morse καὶ τηλεφωνικῆς ἀνταποκρίσεως, καὶ ἤδη ἀπὸ τοῦ 1884 ἡ μέθοδος αὕτη εἰσήχθη εἰς διαφόρους γραμμάς.

Τὸ σύστημα τοῦτο αἴρει τὰ ἄτοπα τῆς γειτνιάσεως τῶν τηλεγραφικῶν συρμάτων εἰς τὰ τελεφωνικά, πλὴν ὡς ἀνωτέρω εἴπομεν, δὲν εἶναι καὶ ἡ μόνη διατάραξις τῆς ἀμέμπτου τηλεφωνικῆς ἀνταποκρίσεως. Πρὸς ἄρσιν καὶ τούτων ἐπενοήθη ἡ διπλῆ χρῆσις σύρματος, ἤτοι τὸ τηλεφωνικὸν κύκλωμα νὰ γίνεται διὰ σύρματος ἐντελῶς μεταλλικοῦ κυκλικοῦ καὶ οὐχὶ διὰ τῆς γῆς, ὅπως συμβαίνῃ ἐν τῇ τηλεγραφίᾳ.

Κατ' ἀρχὰς ἐν τῇ τηλεφωνίᾳ ἐγένετο χρῆσις σιδηροῦ σύρματος, ὁμοίου τοῦ τηλεγράφου, πλὴν βραδύτερον ἐγνώσθη ὅτι τὸ χάλκινον σύρμα ἔδιδε πολὺ καλείτερα ἀποτελέσματα ἰδίως εἰς τὰς μεγάλας ἀποστάσεις.

Ἡ ἀπὸ Νέας Ὑόρκης εἰς Βοστώνην διήκουσα τηλεφωνικὴ γραμμὴ διὰ διπλοῦ μεταλλικοῦ σύρματος κατεσκευάσθη διὰ χαλκίνου τοιούτου σκληροῦ 2,77 χιλιοστομέτρων διαμέτρου. Πλὴν ἤδη μεταχειρίζονται εἰς πλείστας γραμμὰς τηλεφωνικάς τε καὶ τηλεγραφικὰς φωσφορικοῦ καὶ χαλικώδους ὀρειχαλκίνου σύρματος, θαυμασίως ἐξυπηρετούντος τὸν σκοπόν.

Ὡς βλέπομεν, ἡ ἐν μεγάλαις ἀποστάσεσι τηλεφωνία ἐποιήσατο ἐσχάτως σημαντικὰς προόδους, καὶ ἡ ἀνάπτυξις αὐτῶν βαίνει ὁλονὲν αὐξανομένη· αἱ δὲ ἐμπορικαὶ καὶ βιομηχανικαὶ σχέσεις προσκτῶνται οὕτω σπουδαῖα ὀφελήματα. Οὕτως ὁ τηλέγραφος ἀποκτᾶ πολύτιμον συνέταιρον, ἄν ὄχι ἀντίπαλον, διότι δὲν πρέπει νὰ παρίδωμεν, ὅτι διὰ μηχανημάτων ἐπιτρεπόντων τὴν μεταβίβασιν 4—5 χιλ. λέξεων καθ' ὥραν, ὁ τηλέγραφος δίδει ἀποτελέσματα δυσκόλως ἀπολαμβανόμενα διὰ τῶν καλλειτέρων διοργανωμένων τηλεφωνικῶν τοιούτων.

Φ. Π.

ΕΡΓΑ ΠΕΖΑ

Η ΖΗΛΟΤΥΠΙΑ

Ἐκ τοῦ ἐσχάτως ἐκδοθέντος πολυτίμου τεύχους τῶν «Ἀνεκδότων Ἔργων» τοῦ πολυκλαύστου κλεινοῦ ποιητοῦ μας Δημ. Παπαρρηγοπούλου, εὐχαρίστως ἀναδημοσιεύομεν ἐν τῷ παρόντι φύλλῳ τὴν «Ζηλοτυπίαν», τὰς «Σκέψεις» καὶ τὸ «Ἴον» ἔχοντες δι' ἐλπίδος, ὅτι παρατίθεμεν λαμπρότατα ἀναγνώσματα τοῖς ἡμετέροις ἀναγνώσταις, καὶ κατὰ πρῶτον νῦν δημοσιευόμενα, πρὸς πίστωσιν τῆς γνώμης ἡμῶν, ὅτι ὁ τόσῳ προώρως θανὼν πολυφίλητος ἐργάτης αὐτῶν, τριακονταετὴς μόλις τὴν ἡλικίαν, δὲν εἶχε ἀποκτήσει τὸν ὀρθὸν λόγον καὶ τὴν μεμαρτυρημένην ἀλήθειαν κατόπιν πολυετοῦς πείρας καὶ μελέτης, ὡς συνήθως καὶ κοινῶς πιστεύεται καὶ ἀπαιτεῖται ἴσως, ἀλλ' ἐγεννήθη ὁρμεμφύτως πεπροικισμένος μὲ ὅλα τὰ προσόντα τῆς τελειότητος τῆς λογικῆς καὶ τῆς κρίσεως, πρὸς συμπλήρωσιν ὄντος τελείου, ὅπερ μὴ ἀπαιτοῦν πληρεστέραν καὶ τελειοτέραν ἐν τῷ κόσμῳ τούτῳ μάθησιν καὶ παιδείαν, ἔρχεται αἰφνιδίως μεταξὺ τῆς ἀγωνιζομένης ἐνταῦθα παναθλίου μυρμηκυΐας, κοινωνίας καλουμένης καὶ παρέρχεται ἀνεπιστρεπτεί, χωρὶς νὰ ἐκτελέσῃ ὁλόκληρον τὴν ἀνθρωπίνην τροχιάν του ; Διατί ;

Φ. Π.

Ἡ ζηλοτυπία εἶνε παραφυὰς τῆς περιφιλαυτίας, ἔχουσα βάσιν τὸ αἰσθημα τῆς τιμῆς καὶ φύεται ἰδίως παρὰ τὸν ἔρωτα, ὡς ἡ ἄκανθα παρὰ τὸ ῥόδον. Ἐνυπάρχει δὲ εἰς πάντα ἐρώμενον, καὶ μέχρι τινὸς δικαιολογεῖται ὑπὸ τοῦ φόβου τῆς ἀπωλείας τοῦ ὄντος ἐκείνου, τοῦ ἀποτελοῦντος τὴν εὐδαιμονίαν ἡμῶν, ἣν μάλιστα τότε αἰσθανόμεθα, ὅτε βλέπομεν ἐκφεύγουσαν.

Ἐνόσῳ, πάλαι ποτέ, εἰς τὸν χρυσοῦν πιθανὸν αἰῶνα, ἡ γυνὴ ἐθεωρεῖτο ὡς ὂν ὑποδεέστερον, ἡ ζηλοτυπία ἐθραύετο εἰς τὸν θώρακα τῆς ἀδιαφορίας τοῦ ἀνδρός· ἀλλ' ὅτε ἡ γυνὴ κατώρθωσε δι' ἀδιοράτων, ἀλλὰ στερρῶν δεσμῶν νὰ παρασύρῃ τὸν ἄνδρα δεσμότην παρὰ τὴν καλλονὴν αὐτῆς, ὅτε ὁ ἀνὴρ ἀντήλλαξε θρόνον ἀντὶ ἀσπασμοῦ, καὶ ὁ Ἀντώνιος προέπιε τὴν Ῥώμην εἰς τὴν τράπεζαν τῆς Κλεοπάτρας, ἡ ζηλοτυπία ἀνεπήδησεν εἰρωνικῶς μειδιῶσα ἐν τῷ μέσῳ τῆς κοινωνίας· καὶ δανεισθεῖσα παρὰ τοῦ ἔρωτος τὰ βέλη αὐτῆς, ἔβαψεν αὐτὰ εἰς βραδὺ, ἀλλ' ὀδυνηρὸν δηλητήριον καὶ παρεκάθησε μεταξὺ τῶν ἄλλων θεῶν.

Ἡ ζηλοτυπία εἶναι πάθος ἔμφυτον, κοινὸν εἴς τε τοὺς ἀνθρώπους, τὰ ζῶα καὶ τὰ πτηνά. Καὶ λέγουσι μέν τινες, ὅτι τὸ πάθος τοῦτο γεννᾶται ἐκ τῆς συνειδήσεως τῆς ἰδίας ἀνικανότητος καὶ διὰ τοῦτο πρὸ πάντων οἱ γέροντες ῥέπουσι πρὸς αὐτό, ἀλλὰ βεβαίως λησμονοῦσι τὸν ἀλέκτορα. Ὁ ἱπποτικὸς οὗτος ὄρνις, ὁ Δὸν Ζουὰν τῶν πτηνῶν, καὶ τοι ἔχων πληρεστάτην τὴν συνείδησιν τῆς ἰδίας ἰσχύος, οὐχ' ἧττον συναισθάνεται, ὅτι καὶ ἡ καρδία τῶν ὀρνίθων, ὡς ὁ πίθος τῶν Δαναΐδων, οὐδέποτε πληροῦται, καὶ ἀναγείρει τὸν λόφον αὐτοῦ, συστέλλει τὸ σῶμα, ἁπλοῖ τὰς πτέρυγας, ῥρίσσει καὶ ὁρμᾷ κατὰ τοῦ διαταράσσοντος τὴν οἰκιακὴν εἰρήνην καὶ εὐδαιμονίαν. Εὐγενέστερος μάλιστα ζηλοτύπων τινῶν ἀνθρώπων, οἵτινες ἐκδικοῦνται κατὰ τῆς γυναικὸς καὶ ταύτην βασανίζουσιν, ὁ ἀλέκτωρ μόνον κατὰ τοῦ ἀντιπάλου ὀργίζεται καὶ τοῦτον καταπολεμεῖ.

Ἀλλ' ἂν ἡ φύσις ἦναι ἡ μήτηρ τῆς ζηλοτυπίας, οὐχ ἧττον ἡ ἀνατροφὴ καὶ ἡ κοινωνία περιστέλλουσι ἢ προάγουσι τὸ πάθος τοῦτο. Ὁ γέρων Κονφούκιος ἀκούσας τὴν ἰδίαν σύζυγον ὑποσχομένην μετὰ τὸν θάνατον αὐτοῦ νὰ δώσῃ τὰ πρωτεῖα εἰς Ἰνδὸν νεανίσκον, διέταξε νὰ καίωνται αἱ σύζυγοι μετὰ τοῦ σώματος τοῦ ἀνδρός. Καὶ ὁ Μωάμεθ, συλλαβὼν ἀντίζηλον παρά τινι τῶν πολυπληθῶν αὐτοῦ προφητικῶν συζύγων, προσέθεσεν εἰς τὸ Κοράνιον' «τηρεῖτε τοὺς κανόνας τοῦ προφήτου καὶ περικλείετε τὰς γυναῖκας ὑμῶν.» Τοιαῦται νομοθεσίαι, παρέχουσαι τροφὴν εἰς τὸ καὶ ἄλλως σφοδρὸν καὶ βαθὺ τοῦτο πάθος, παρήγαγον τὰς οἰκτρὰς ἐκείνας θυριωδίας, αἵτινες τοσοῦτον συγκινοῦσι τὰς εὐρωπαίας γυναῖκας. Παρ' Ἰνδοῖς καὶ Μωαμεθανοῖς λοιπόν, ἡ ζηλοτυπία δὲν εἶναι τὸ ἀδελφὸν τοῦ ἔρωτος πάθος· εἶναι ἕξις ἢ καθῆκον, ἐπιβαλλόμενον αὐτοῖς ὑπὸ τῆς θρησκείας καὶ τῆς νομοθεσίας.

Πολλοὶ μισοῦσι μᾶλλον τὸν ἀντίζηλον ἢ ἀγαπῶσι τὴν ἐρωμένην. Ἄλλοι ὅμως προβλέποντες ἀντίπαλον, διπλασιάζουσι τὰς περιποιήσεις καὶ τὰς θωπείας αὐτῶν πρὸς τὴν ἐρωμένην, καθίστανται περιπαθέστεροι, καὶ καταβάλλουσι τὸν ἀντίπαλον, ἀναδεικνυόμενοι ὑπέρτεροι αὐτοῦ. Διὰ τοῦτο ἡ γυναικεία φύσις μεταχειρίζεται τὸ πάθος τοῦτο πρὸς ἀναζωπύρησιν παρακμάζοντος καὶ μαραινομένου ἔρωτος.

Ὁ ζηλότυπος τὰ πάντα φοβεῖται καὶ πανταχοῦ βλέπει ἀντεραστάς· ὁ διαβάτης ὅστις πτερνίζεται, ἢ βήχει, ἢ σταματᾷ, διότι ἐσκέφθη τι· ὁ ἔμπορος, ὅστις εἰσέρχεται ἐν τῇ οἰκίᾳ, ἵνα πωλήσῃ ἐμπορεύματα· ἡ φίλη, ἥτις ἔρχεται πρὸς ἐπίσκεψιν, πάντες πλέκουσι συνομωσίαν κατὰ τοῦ ζηλοτύπου. Καὶ τοῦτο δὲν ἀρκεῖ· ἐὰν ὁ ἄνεμος ὠθήσῃ τὸ παράθυρον, ἐὰν ἡ θύρα τρίξῃ, ἐὰν ὁ κύων ὑλακτήσῃ, ἀντεραστὴς πλησιάζει. Ἐξέρχεται καὶ ἰδοὺ πληθὺς πολεμίων· πάντες οἱ περιδιαβάζοντες ἐπιβουλεύονται τὸν θυσαυρὸν τοῦ ζηλοτύπου· καὶ ὁ θησαυρὸς ἐκεῖνος εἶναι συνήθως ἄνθρακες· ὅπως δήποτε ἡ τοιαύτη ζηλοτυπία, καὶ μάλιστα ἐν τῷ γάμῳ, ὅπου ἡ πίστις ἐπιβάλλεται ὑπὸ τοῦ καθήκοντος καὶ δὲν ἀπορρέει πλέον ἀπὸ τῆς καρδίας, εἶνε διηνεκὴς κατὰ τῆς γυναικὸς ὕβρις, ἀγενεῖς ὑπόνοιαι καὶ ἀδιάκοπος βάσανος, εἰς πλεῖστα ἄτοπα ὠθοῦσα.

Ἀλλὰ πάλιν δὲν εἶναι ζηλοτυπία ἡ λατρεία τῆς ἐρήμου φύσεως, πρὸς ἣν φέρονται οἱ ἐρῶντες. Ἡ ἐρημία εἶναι ἡ

μήτηρ καὶ τροφὸς τοῦ ἔρωτος, διότι ἐν αὐτῇ αἰσθανόμεθα μᾶλλον τὴν ἀνάγκην τοῦ ἔρῶν. Καὶ λέγουσι μὲν,ὅτι ἡ ἐρημία τρέφει τὸν ἔρωτα ὡς ἡ ἀεργία· ἀλλὰ τοῦτο εἶναι συκοφαντία. Ἡ μόνωσις ἐγείρει ἐν τῇ ψυχῇ τὴν μυστηριώδη ἐκείνην ὁρμὴν πρὸς τὸ ἄγνωστον, τοὺς ἀορίστους πόθους, τὰς γλυκείας καὶ περιπαθεῖς συγκινήσεις, αἵτινες συγκεντροῦνται καὶ λαμβάνουσι σάρκα εἰς ἓν αἴσθημα βαθὺ καὶ ἀπέραντον, διὰ τοῦ ὁποίου ἀνοίγεται τὸ παραπέτασμα τοῦ οὐρανοῦ καὶ τὸ ὁποῖον διαλύεται εἰς πομφόλυγας. Ἐκτὸς τούτου ὁ ἔρως, τὰς περιπαθεστέρας αὐτοῦ διαχύσεις κρύπτει ἀπὸ τοῦ κόσμου· καὶ ὁ Ζεύς, ἀσπαζόμενος τὴν Ἥραν, περικαλύπτεται διὰ νέφους. Τοῦτο δὲ οὐχὶ διότι αἰσχύνεται τὸ φῶς, ἄπαγε· ἀλλὰ διότι ζηλοτυπεῖ καὶ αὐτὴν τὴν ἄψυχον φύσιν,ἥτις δύναται νὰ μεθέξῃ τοῦ συμποσίου ἐκείνου. Φαντάσθητε ἄνθρωπον καθήμενον πλησίον τῆς ἐρωμένης αὐτοῦ ἐν ὡραίᾳ νυκτὶ· ἐδῶ τὰ ὄρη ὑπὸ τὸ μυστήριον τοῦ σκότους, ἐκεῖ τὸ ἄπειρον τῆς θαλάσσης, ἐμψυχούμενον, οὕτως εἰπεῖν, καὶ ψιθυρίζων διὰ τοῦ θραυομένου κύματος, καὶ ἄνω ὁ οὐρανὸς,οὗτινος ἡ διηνεκὴς σιωπὴ καταπλήσσει. Ἰδοὺ ἐκείνη ἀποθαυμάζουσα μᾶλλον τὸν οὐρανόν, τὴν θάλασσαν, τὴν νύκτα, καὶ λησμονοῦσα σχεδὸν τὸν ἔρωτα, ἕνεκα τοῦ μεγαλείου τῆς φύσεως. Τῷόντι προκύπτει πόλεμος μέγας, ἰσχυρός, ἀντίζηλος,ἄδηλος,ἀλλ' ἀκαταμάχητος, ἀμφισβητῶν ἕνα πρὸς ἕνα τοὺς παλμοὺς τῆς καρδίας καὶ κατακτῶν αὐτούς. Ἡ σελήνη, ὁ οὐρανός, τὰ ἄνθη, ἡ φύσις πᾶσα εἶνε ἀντίζηλος τῶν ἐρώντων, καὶ ἰδοὺ διατί ὁ ἔρως ἀγαπᾷ τὸ βαθὺ σκότος.

Ἡ ζηλοτυπία μεταμορφωθεῖσα εἰς εὐνοῦχον, φυλάττει τὰ χαρέμια τῶν πλουσίων ὀθωμανῶν· αὕτη ἐνέπνευσεν εἰς τοὺς ἄνδρας τὴν ἰδέαν νὰ περικαλύπτωσι τὸ πρόσωπον τῆς γυναικός. Οἱ ἀνόητοι! ἐλησμόνησαν τοὺς ὀφθαλμοὺς ἀκαλύπτους καὶ οἱ ὀφθαλμοὶ ἐκεῖνοι, συγκεντροῦντες ἐν ἑαυτοῖς πᾶν τὸ κάλλος καὶ πᾶσαν τὴν εὐγλωττίαν, λαλοῦσι ζωηρότερον περὶ τοῦ ἔρωτος καὶ διεγείρουσιν εὐχερέστερον τὴν καρδίαν. Ἡ ζηλοτυπία ἐνέπνευσε βεβαίως εἰς τὸν Ἀδὰμ τὴν συμβουλὴν,ἣν ἔδωκε πρὸς τὴν Εὔαν, νὰ καλύψῃ τὴν γυμνότητα αὐτῆς μὲ φύλλα συκῆς· ἦτο μόνος, ἀλλ' ἐφοβήθη τὴν σκιὰν αὐτοῦ.

Πλεῖσται κωμῳδίαι ἔχουσι θέμα τὸ πάθος τοῦτο καὶ ὅμως,ἂν παρέχῃ κωμικὴν ἔποψιν, οὐχ ἧττον πολλάκις λήγει εἰς τραγῳδίαν. Ὁ Ἰσπανὸς δολοφονεῖ τὸν ἀντίζηλον, καὶ ἡ Ἰσπανὶς μετὰ τοῦ ἀντιζήλου καὶ τὸν ἐρωμένον αὐτῆς. Εὐτυχῶς δὲν ἔχουσι πάντες τὴν τόλμην νὰ μεταχειρισθῶσι τὸ δραστήριον τοῦτο μέτρον, καὶ οἱ πλεῖστοι, ἴσως οἱ λογικώτεροι, ἀπολαμβάνουσι τὰς στιγμὰς τῆς εὐδαιμονίας, οὐδέποτε πεποιθότες εἰς τὴν πίστιν τῆς ἀνθρωπίνης καρδίας, οὐδέποτε ζηλοτυποῦντες, ἀλλὰ ζητοῦντες νέαν φιάλην οἴνου, ὅταν κενωθῇ ἡ πρώτη.

ΑΝΑΜΝΗΣΕΙΣ ΑΙΓΥΠΤΟΥ

ΕΠΙΣΚΕΨΙΣ ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΑΣ ΤΗΣ «ΦΥΣΕΩΣ» ΕΝ ΑΙΓΥΠΤΩ

(Συνέχεια ἴδε προηγ. φύλλον)

Εἶτα μετέβην εἰς ἐπίσκεψιν τοῦ κ. Γ. Γουσίου, διευθυντοῦ τῆς Ἀγγλο-Αἰγυπτιακῆς Τραπέζης.

Εἰσέρχομαι ἐντὸς μεγαλοπρεποῦς εὐρυτάτης εἰσόδου, καὶ πρὸ ἐμοῦ βλέπω μεγάλην καὶ ὡραίαν μαρμαρίνην κλίμακα, δεξιόθεν δὲ καὶ ἀριστερόθεν τραπεζιτικὰς θυρίδας,παρὰ ταῖς ὁποίαις πολλοὶ ἄνθρωποι ἀναμένουσι καὶ ἄλλοι προσέρχονται καὶ ἀπέρχονται δι' ἐργασίας των.

Ὁ μεταλλικὸς ἀσύνηθης παρ' ἡμῖν εὔηχος θροῦς ἀριθμουμένων καὶ ζυγιζομένων τῇδε κἀκεῖσε ἀγγλικῶν λιρῶν μοὶ ἀποσπᾷ τὴν προσοχὴν καὶ ἀναλογίζομαι ἀδιαφόρως μὲν, πλὴν ὀμφακίως, ὅτι φυσικῶς ἐνταῦθα ἐνδιαιτᾶται τὸ κιτρινωπὸν ἐκεῖνο πολύτιμον χρυσοῦν μέταλλον περὶ οὗ οἱ ἀνθρώπινοι ἀγῶνες.

Ἡ δὲ μεγάλη κίνησις ἐν ἅπασι τοῖς διαερίσμασι μοὶ ὑπομιμνήσκει τὴν διαφορὰν τῶν ἐργασιῶν μεταξὺ τῆς τραπέζης ταύτης καὶ τῆς Ἐθνικῆς μας, ὡς καὶ τὴν πλουτολογικὴν κατάστασιν τῆς χώρας τοῦ Φαραώ.

Νοήσας, ὅτι τὸ γραφεῖον τοῦ διευθυντοῦ βεβαίως θὰ κῆται εἰς τὸν ἄνω ὄροφον, ἀνῆλθον τὴν πρὸ ἐμοῦ μεγάλην κλίμακα καὶ παρατηρῶ Μαυροβούνιον φύλακα πρὸ τῆς θύρας ἀριστερᾶς τινος αἰθούσης.

— Ὁ κ. Γούσιος; ἐρωτῶ.

— E occupato, μοὶ ἀπαντᾶ.

Ἐπανῆλθον τὴν ἐπιοῦσαν καὶ συναντῶ τὸν αὐτὸν θυρωρόν.

— Ὁ κ. Γούσιος; ἐρωτῶ ἐκ νέου.

— E occupato,μοὶ ἀπαντᾶ καὶ πάλιν οὗτος ξηρῶς.

Ἐσκέφθην, ὅτι ἢ τοιαύτην διαταγὴν θὰ εἶχε, γενικῶς πρὸς τὰ ἄγνωστα πρόσωπα,ἢ ὅτι θὰ ἦτο κάποιος πείσμων χονδροκέφαλος, ἀρεσκόμενος νὰ δίδῃ πλείω σοβαρότητα εἰς τὸ ἐπάγγελμά του. Τοιούτους θυρωροὺς καὶ ὑπηρέτας, προκαλοῦντας ὡς εἰκὸς, τὴν ἀγανάκτησιν,βλέπομεν συνήθως παρὰ ταῖς θύραις τῶν ἡμετέρων χρυσοκανθάρων καὶ ὑπουργῶν.

Ἐπανῆλθον καὶ πάλιν περὶ τὴν 11 καὶ ἡμίσειαν, διότι ἐπεθύμουν πολὺ νὰ ἴδω τὸν κύριον Γούσιον, πρὸ τῆς ἀναχωρήσεώς μου καὶ συναντῶ ἐκ νέου τὸν αὐτὸν θυρωρόν.

Τοῦ ὁμιλῶ τότε καὶ ἐγὼ Ἰταλιστί.

— Signor Goussio; τῷ λέγω.

— E occupato,μοὶ ἀπαντᾷ στερεοτύπως καὶ ξηρῶς πάλιν.

Ἀγανακτῶ τότε καὶ ἐρεθίζομαι καὶ θέλω νὰ ἐξηγηθῶ μὲ τὸν πεισματώδη αὐτὸν Μαυροβούνιον, πελώριον ἄλλως τε ἄνδρα.

— Mà che diavolo, προσθέτω, Sempre occupato;

— Si, Signore.

Ἐξάγω τὸ ἐπισκεπτήριόν μου, ὅτε προσέρχεται ἕτερος κύριος, εἰς ὃν ἀπαντᾷ ἐπίσης.

— E occupato.

— Dategli la mia carta, τῷ λέγω ἐγώ.

— Inutile, μοὶ ἀπαντᾷ, é occupato.

— Σ.... εἶπον κατ'ἐμαυτόν. Dategli pure,τῷ προσθέτω, sono giornalista, è datemi la risposta.

Ἡ ἐπιμονή μου τὸν ἐχαντάκωσεν, ἀμφιταλαντεύετο.

— Dategli, dategli, προσθέτω ἀμέσως καὶ μετὰ σοβαρότητος.

Μετέβη τέλος καὶ μετ' ὀλίγον εἰσηρχόμην παρὰ τῷ κ. Γουσίῳ, ἔστις ἀπορῶν μοὶ ἔθλιβε τὴν χεῖρα.

— Ἐκοπίασα πολὺ νὰ σᾶς ἴδω κ. Γούσιε, τῷ λέγω, οἱ θυρωροί σας εἶναι πολὺ αὐστηροί. Ἀδιακρίτως ἀρνοῦνται τὴν εἴσοδον εἰς πάντας.

— Ναί, δὲν γνωρίζουσι, μοὶ ἀπήντησε, ἀλλὰ καὶ πολλάκις μᾶς ἐνοχλοῦσι καὶ πολλοὶ χωρὶς αἰτίαν εὔλογον.

— Γνωρίζω, καὶ δὲν μνησικακῶ. Ἦλθον πρὸς στιγμὴν νὰ σᾶς ἴδω καὶ φεύγω ἀμέσως. Εἶσθε συνδρομητὴς τῆς «Φύσεως» καὶ ὤφειλον νὰ σᾶς ἐπισκεφθῶ. Εἶσθε ὁ κ. Γούσιος, ὁ γενναῖος ἐκεῖνος πολεμιστὴς τῆς Κρήτης, ὁ συναγωνιστὴς τοῦ κ. Κορωναίου,περὶ οὗ τοσάκις ὁ τύπος ἔκαμε λόγον τῆς ἀνδρείας σας καὶ τῶν ἄθλων σας, ὁ πληγωθεὶς εἰς τὸν ὀφθαλμόν....

— Ἀρκεῖ, ἀρκεῖ, φίλε μου, μοὶ λέγει, διακόπτων με μετριοφρόνως, δὲν εἶμαι τίποτε, καὶ θὰ ἐπροτίμων νὰ ἔζων μᾶλλον ἀφανῶς.

— Ἐν τούτοις καὶ ἡ «Φύσις» ἐσχάτως ἐδημοσίευσε τὴν εἰκόνα σας, διότι ἐθεώρησε τοῦτο καθῆκον της, κατόπιν τόσων πρὸς τὴν πατρίδα ἐκδουλεύσεων.

— Ναί, εἶδον, σᾶς εὐχαριστῶ, δὲν μοῦ ἀρέσουν αἱ φαντασίαι καὶ ἐπιδείξεις.

— Ἐν τούτοις τὸ παρελθόν σας, ἡ ἀνδρία σας, τὸ θάρρος σας καὶ ἡ ἱκανότης, ἥτις σᾶς ἀνέδειξε καὶ διευθυντὴν τοιαύτης σπουδαίας τραπέζης, δὲν λησμονοῦνται εὐκόλως, οὔτε παραβλέπονται ὑπὸ τῆς ἱστορίας.

— Πιθανῶς, ἀλλ' ἀγαπῶ τὴν ἡσυχίαν καὶ τὴν ἐργασίαν μου ἤδη.

— Τὸ πιστεύω, διότι ἡ πρόοδος τῆς ἡλικίας μεταβάλλει αἰσθήματα. Ἐν τούτοις ἐπιτρέψατε, κύριε Γούσιε, νὰ σᾶς ἀφήσω, εὐχαριστημένος ἐκ τῆς ὀλίγης αὐτῆς γνωριμίας.

— Εὐχαριστῶ, ἀλλὰ πότε ἀναχωρεῖτε;

— Αὔριον διὰ τὸ Κάϊρον.

— Δὲν θὰ σᾶς ἐπανίδω;

— Δὲν πιστεύω, διότι ὁ θηρωρός σας μὲ τὸ στερεότυπον ἐκεῖνο é occupato, μὲ ἐφούσκωσε.

— Νὰ σᾶς πληρώσω τὴν συνδρομήν μου εἰς τὴν «Φύσιν».

— Ὅπως ἀγαπᾶτε.

Καὶ ἀποχαιρετήσας μετέβην πρὸς συνάντησιν ἑτέρου τινος

συνδρομητοῦ μου, ὃν μοὶ εἶχον συστήσει ὡς πολὺ ἰδιότροπον καὶ ἀθυρόστομον. Οὗτος εἶναι ὁ Σὶρ John Συμεωνίδης,ἄνθρωπος καὶ μή, καπνέμπορος καὶ μή, φιλόπατρις καὶ μή, καὶ ὅστις ὁμολογουμένως παρ' οὐδενὸς πλησιάζεται, ἕνεκα τῆς ἀτασθάλου γλώσσης καὶ συμπεριφορᾶς του. Πλὴν ἐξ ἄλλου εἶναι ἀβλαβής. Τοῦτον ἐννοήσας ἐκ πρώτης ὄψεως, μετεχειρίσθην ὡς ἔδει καὶ δὲν μετεμελήθην.

— Βρέ, καλαμαρᾶ, ἀπὸ ποῦ μᾶς ἔρχεσαι; μοὶ λέγει, ἀντὶ τοῦ καλῶς ἦλθες.

— Ἀπὸ τὰς Ἀθήνας.

— Καὶ ὅλοι ἔτσι εἶσθε ἐκεῖ;

— Ὅλοι καλαμαράδες, ἀμ σὰν καὶ σένα; τοῦ ἀπαντῶ.

— Σὰν νὰ τὸ κατάλαβα, μακάρι νἆσθε σὰν καὶ μένα.

Καὶ ἐδείκνυε τὸ θηλάκιόν του, ἀλλ' ἀμφιβάλλω ἂν εἶχε τίποτε ἐντὸς αὐτοῦ.

—Τί κάνει ὁ Λιβανός,ὁ Δημόπουλος, ὁ Δημητριάδης, τοὺς γνωρίζεις; μ' ἐρωτᾷ.

— Μπᾶ, πῶς; εἴμεθα παρέα, κάθε πρωΐ παίρνομε τὸ μεζὲ ὅλοι μαζύ.

— Γιά σου,εἶσαι ἀπὸ τὰ νερά μας. Ἐγὼ εἶμαι φίλος των, ἐδῶ καὶ δέκα χρόνια ὅταν ἤμουνα σ' τὴν Ἀθήνα.

— Τὸ θυμᾶμαι, μοῦ φαίνεται μάλιστα πῶς σὲ ἴδα μαζὺ ἕνα βράδυ, σ' τὴ ταβέρνα τοῦ.....

— Τοῦ κολοκύθα, πές τον....

— Τοῦ Δημητροῦ . . . τοῦ Κόλια.

— Ἄ, ναί,γιά σου, λοιπὸν πᾶμε νὰ πιοῦμαι ἕνα κονιάκ.

— Πηγαίνομεν, τῷ ἀπαντῶ.

Καὶ μεταβάντες,μοὶ προσέφερε ἐπανειλημμένως δεκάδα κονιάκ, τὸ ἕνα κατόπιν τοῦ ἄλλου.

Τί νὰ γίνῃ,ἦτο καὶ αὐτὸς συνδρομητὴς τῆς «Φύσεως».

— Ξέρεις, ἐγὼ εἶμαι. . . . ὅλους τοὺς ἔχω. . . . πέρα πέρα, κανεὶς δὲν μοῦ βγαίνει.

— Ἀμ' σὲ ξέρω δά, τὸ λέγανε καὶ σ' τὴν Ἀθήνα, εἶσαι ὁ καλείτερος νοικοκύρης, ὁ καλείτερος πατριώτης, ὁ καλείτερος ὁμογενής.

— Πατριώτης; νὰ τοὺς . . . βρὲ καλαμαρᾶ, μήπως μὲ κοροϊδεύεις;

— Ὄχι δά, διὰ ποῖον μὲ ἤπῆρες;

— Καλά, σὲ πιστεύω, ξέρεις, ἐχάρισα στὴ λέσχη μας ἕνα κάδρο . . . ποῦ κοστίζει 200 λίρες, καὶ τὸ βάλανε στραβὰ καὶ θύμωσα καὶ δὲν τοὺς ξαναδίνω τίποτε, ἐγὼ, ξέρεις ποῖος εἶμαι; ἔφαγα εἴκοσι χιλιάδες λίρες.

— Τὸ πιστεύω, φαίνεσαι.

— Ἐχάλασα κόσμο, θὰ τὸ κλείσω αὐτὸ τὸ μαγαζί, ἐγὼ τὸ ἔχω γιὰ φιγοῦρα, δὲν εἶμαι καπνοπώλης.

— Καλά, ἀδελφέ, τὰ φαντάζομαι ὅλα, ἀλλὰ ἐγὼ τώρα σὲ ἀφήνω,θὰ ὑπάγω νὰ δειπνήσω, εἶναι ἀργά.

— Πήγαινε καὶ αὔριον σὲ περιμένω. Ξέρεις, ἀλήθεια, πάρε καὶ τὴ συνδρομή σου.Τὴ Φύσι σου ἐγὼ δὲν τὴν βλέπω, κάπου κάπου τὴ βλέπω. Ἐγὼ δὲν ἔχω καιρὸ νὰ διαβάζω. Ἡ κόρη μου ἀλήθεια καταγίνεται στὰ γράμματα καὶ τὰ γραμματόσημα. Αὐτὴ διαβάζει καὶ θυσιάζωμε γιὰ τὸ παιδί μου.

— Τὸ πιστεύω, καλὴ νύκτα.

— Δὲν θὰ πάρῃς ἄλλο ἕνα κονιάκ;

— Ὄχι, εὐχαριστῶ.

— Καλά, ἄμε σ' τὸ διάβολο λοιπόν, καὶ ἂς εἶναι καλὰ τὸ γενάτι σου.

— Ἐγὼ νὰ πάγω στὸ διάβολο;

— Ὄχι, ἐσύ, νὰ ἐκεῖνος ὁ μασκαρᾶς.

Καὶ ἀπαλλαχθεὶς τοῦ ἐλαφροῦ τούτου συνδρομητοῦ μου μετέβην εἰς τὸ ξενοδοχεῖον καὶ ἐκεῖθεν εἰς τὸ δωμάτιόν μου.

Τὴν πρωΐαν ἀφυπνίσθην ὑπὸ τὰς ἐντυπώσεις τρομεροῦ δράματος. Ὠνειρεύθην ὅτι ἡ οἰκία μου ἐκαίετο,καὶ ὅτι φίλός μού τις μοὶ ἔλεγε. «Κύριε Πρίντεζη,δὲν βλέπεις, τὸ σπῆτι σου καίεται καὶ κάθεσαι;» Πραγματικῶς δὲ παρατηρήσας, εἶδον, ὅτι ἡ καιομένη οἰκία ἦτο ἰδική μου καὶ ὅτι οἱ πυροσβέσται καὶ ἄλλοι κατεγίνοντο νὰ σβύσωσι τὸ πῦρ. Πλὴν ἐφαίνετο αὕτη οὐχὶ ἐπὶ τῆς θέσεώς της κειμένη, ἀλλ' ἐπὶ ἑτέρας ὁδοῦ καὶ ὑψηλῆς τοποθεσίας, ἣν δὲν ἠδυνάμην νὰ ἀνέλθω. Ἐν τούτοις προσεπάθουν καὶ ἐγώ,ἐφώναζον, ἀνέκραζον καὶ ἡ πυρκαϊὰ τέλος κατεσβέσθη.

Δὲν πιστεύετε τοὺς ὀνείρους;

Ἐγὼ τοὺς πιστεύω,τοὺς φοβοῦμαι μάλιστα, ὁσάκις εἶναι ὑποπτοι ἐκ πείρας καὶ ἀμέσως εἶπον κατ' ἐμαυτόν. «Δὲν εἶναι καλὸν ὄνειρον, καὶ θὰ μοὶ συμβῇ κακόν τι».

Ἐν τούτοις δὲν ἀναχαιτίζομαι ἐκ τῆς ἐργασίας. Ἐγείρομαι καὶ ἑτοιμάζομαι ν' ἀναχωρήσω διὰ Κάϊρον καὶ τὸ ἐσωτερικὸν τῆς Αἰγύπτου, Ἰσμαΐλιαν, Πορτ-Σάϊδ, Ζαγαζίκιον, καὶ Τάνταν, συμφώνως,πρὸς τὸ δρομολόγιόν μου μόνος μου,ἄπειρος τῆς ἀραβικῆς διαλέκτου, τῆς ἐντοπίου ὁμιλουμένης γλώσσης, καὶ ὅλως ξένος εἰς τόπον κατὰ πρώτην φορὰν ἐπισκεπτόμενον. «Ποῦ τὸ κακὸν θὰ μοὶ συμβῇ;» Ἀδιάφορον,ἄγνωστον,καὶ ἐγὼ προχωρῶ. Τί νὰ κάμω;θὰ ἦτο ἄλλως τε γελοῖον,νὰ σταματήσω πρὸ ἑνὸς ὀνείρου.

Νύκτα τινὰ ὠνειρεύθην, ὅτι μοὶ εἶχον πέσει τρεῖς ὀδόντες καὶ ἐλυπούμην διὰ τὴν ἐσαεὶ σωματικὴν βλάβην. Δὲν παρέρχεται ἑβδομὰς καὶ χάνω τρεῖς ὑποθέσεις, αἵτινες μοὶ ἐκλόνισαν τὰ οἰκονομικά μου. Πρωΐαν τινὰ συναντῶ φίλον μου μεταβαίνοντα εἰς Πειραιᾶ καὶ μοὶ ἔλεγεν, ὅτι εἶχεν ἰδεῖ τὸν πατέρα μου κατ' ὄναρ, ὅστις τῷ ἔλεγεν, ὅτι ταχέως θὰ ἀποθάνῃ, καὶ ὁ φίλος μου τῷ ἀπήντα. «Μὴ τὸ πιστεύεις, κ. Πρίντεζη, διότι καὶ ἐγὼ δυνατὸν ν' ἀποθάνω πρὸ ὑμῶν, καὶ ἂς εἴσθε καὶ ὀγδοηκοντούτης.» Τὴν μεσημβρίαν ὁ φίλος μου αὐτὸς οἰκτρῶς διεμελίζετο ἐν τῷ σιδηροδρομικῷ σταθμῷ Ἀθηνῶν, βιασθεὶς νὰ κατέλθῃ τῆς ἁμάξης, πρὶν ἢ τὸ τραῖνον σταματήσῃ.

Δὲν προχωρῶ εἰς παραδείγματα, διότι ὑπάρχουσιν ἄπειρα τοιαῦτα, καὶ διότι πολλὰ ἄλλα ὁμοίως φοβερὰ δὲν ἐξηγοῦνται καὶ δὲν ἔχουσι συνεπείας, καὶ διὰ τοῦτο ἡ ἐπιστήμη δὲν δύναται αὐθεντικῶς ν' ἀποφανθῇ. Ἐν τούτοις ἐγώ, ἐνῷ ἡτοιμαζόμην ν' ἀπέλθω εἰς Κάϊρον, λαμβάνω τηλεγράφημα ἐξ Ἀθηνῶν, λέγον μοι νὰ ἀναχωρήσω ἐπειγόντως δι' Ἀθήνας, τῆς συζύγου μου πνεούσης τὰ λοίσθια. — Ἰδοὺ τὸ ὄνειρον!

Ἐσταμάτησα, ἀφῆκα τὰ πάντα εἰς τὸ μέσον καὶ ἐσκεπτόμην. «Πῶς; τὴν ἀφῆκα καλά,15 ἡμέρας κατόπιν τοκετοῦ». Τί ἔπαθαν; Μήπως ὄντως πυρκαϊὰ συνέβη εἰς τὴν οἰκίαν μου; Ἐκτύπησαν; ἐκάησαν; Δὲν ἐγνώριζον. Ἤθελον ν' ἀπέλθω αὐθωρεί,ἀλλὰ δὲν εἶχον τὴν εὐκαιρίαν. Τὸ ἀτμόπλοιον ἀνεχώρει μετὰ τρεῖς ἡμέρας. — Τὸ ὄνειρον! — Πυρκαϊά,ἀσθένεια καὶ ἐγὼ νὰ μὴ δύναμαι νὰ πλησιάσω. Ἐν τούτοις τηλεγραφῶ, ἀφοῦ ἐμεσολάβει ὁ καιρὸς καὶ εὐτυχῶς τὴν ἐπιοῦσαν λαμβάνω ἕτερον τηλεγράφημα λέγον μοι,ὅτι ἐσώθη ὡς ἐκ θαύματος ἐκ βεβαίου θανάτου. Ἀνέπνευσα,«ἐσώθη» διελογίσθην,ὅπως ἡ πυρκαϊὰ ἐσβέσθη, τῇ μεσολαβήσει ἄλλων, ἐμοῦ ἀπουσιάζοντος.— Τὸ ὄνειρον! — Μετά τινας ἡμέρας λαμβάνω ἐπιστολάς,ὅτι ἡ σύζυγός μου εἶχε πάθει ἀπὸ ἐκλαμψίαν καὶ ὅτι δύο ἰατρικὰ συμβούλια εἶχον ἀποφανθῇ ὑπὲρ τοῦ βεβαίου ἀπευκταίου.— Τὸ ὄνειρον! — Μὴ πιστεύετε λοιπὸν τοὺς ὀνείρους!

Τὴν ἑπομένην περὶ τὴν 4 ὥραν ἐπεβιβάζομην ἐπὶ τοῦ διὰ Κάϊρον ἀναχωροῦντος σιδηροδρομικοῦ τραίνου καὶ τὸ ἑσπέρας περὶ τὴν ὀγδόην ὥραν καὶ ἡμίσειαν ἐπάτουν τὸ κλεινὸν ἔδαφος τῆς πολυδόξου, πολυπαθοῦς καὶ πολυποθήτου πόλεως τῆς Παλαιᾶς καὶ Νέας Διαθήκης.

Κάϊρον! τίς δὲν ἐπεθύμησε νὰ ἴδῃ αὐτό, καὶ ὁπόσοι ξένοι ἐξ ἁπάντων τῶν σημείων τῆς ὑφηλίου δὲν ἐθυσίασαν πλούτῳ καὶ ἡσυχίαν διὰ νὰ ἔλθωσιν ἐνταῦθα. Φυσικὴν καλλονήν, τερπνὴν διαμονήν, φυσικὸν κλίμα, ἔδαφος τέλος ἐλκυστικὸν δὲν εὗρον, πλὴν ἡ χαριτόβρυτος καὶ πλήρης γλυκέων ὀνείρων καὶ ἀναμνήσεων πολυπόθητος αὕτη πόλις, ἐνέχει τόσα πολλὰ καὶ ποικίλα τὰ θέλγητρα, ὥστε φαντασιωδῶς πως ἀποδέχονται πάντες οἱ ἐπισκεφθέντες αὐτήν, ὅτι καὶ κλίμα γλυκύτατον ἔχει, καὶ φυσικὴν καλλονὴν κέκτηται, καὶ ὁρίζοντα ἐξαίσιον προβάλλει. Ὁποία οὐτοπία! Τινὲς δὲ παραδέχονται ὅτι καὶ ποίησιν οὐκ ὀλίγην ἐνέχει! Εἴπον ποίησιν! Καὶ ποῦ εὑρίσκουσι τὴν ποίησιν! ἐν Αἰγύπτῳ, ἐν τῇ ἀχανεῖ ἀμμώδει ἐκτάσει, καὶ τῇ ἠλιόκαῇ ταύτῃ χώρᾳ, τῇ διατρεχομένῃ δι' ἁλμάτων ὑπὸ τῶν καμήλων καὶ τῶν δρομάδων, οἱ ἀνούσιοι ψευδοποιηταί, ὅπου δὲν εὑρίσκει κλάδον ἀναψυχῆς ἡ ἀηδὼν νὰ ψάλλῃ τὸν πόνον της καὶ ὁ ρύαξ τὸν κοχλίαν, ἵνα αὐλακώσῃ τὴν ἀπεσκληρημένην καρδίαν του! Ἴσως ἐν τῷ ἀχανεῖ θηλακίῳ τοῦ πολυταλάντου ἀγαθοῦ ἄραβος καὶ τοῖς πολυφήμοις, πολυφέρνοις καὶ πολυφυέσι μελαψὶ ποσὶ τῆς ἀραπίνης κόρης ἢ τοῖς ἀτενέσι καὶ διαστρέπτοις αὐτῆς ὀξυτάτοις βλέμμασι.Πλὴν τοῦτο δὲν εἶναι ποίησις. Εἶναι πεζότης. ὡς εἶναι πεζὸν καὶ τὸ Κάϊρον.

Τὸ Κάϊρον ἀνέκαθεν ὑπῆρξε πρωτεύουσα καὶ καθέδρα ὅλης τῆς Αἰγύπτου, οἱ δὲ κατὰ καιροὺς δυνάσται αὐτῆς, δὲν ἐπαύσαντο περιποιούμενοι αὐτὸ καὶ κατὰ μικρὸν ἐπεκτείνοντες διὰ παντοίων οἰκοδομῶν καὶ σημαντικῶν Τεμένων. Ὅλων δὲ τούτων ἡ

ἐξαίρετος κατασκευή, ἡ λεπτότης τῶν γλυφῶν καὶ ἡ χαριεστάτη σειρὰ τῶν στοῶν καὶ ἀψίδων, ἐμφαίνει τὴν πρόοδον τῶν τεχνῶν καὶ τὴν ἀκμὴν τοῦ πολιτισμοῦ τῶν Ἀράβων. Ἀπὸ δὲ τῆς ἐποχῆς ταύτης μέχρι τῆς ἐκστρατείας τῶν Γάλλων εἰς Αἴγυπτον, οὐδὲν ἀξιοσημείωτον ἀναφέρει ἡ ἱστορία. Ὅτε δὲ κατὰ τὸ 1806 ἐγένετο ἡγεμὼν τῆς Αἰγύπτου ὁ Μεχμὲτ Ἀλῆς, ἐβελτίωσε τὴν πόλιν καὶ ἐθέσπισε μέτρα ὑγιεινῆς, φροντίσας καὶ περὶ δενδροφυτειῶν. Ἀπὸ τοῦ ἡγεμόνος τούτου ὁ πληθυσμὸς τῆς χώρας ἤρξατο ἐπαισθητῶς αὐξανόμενος.

Ἐνταῦθα ὑπάρχει σπουδαῖον λιθόκτιστον φρούριον ἐπὶ ὡραίου ὑψηλοῦ λόφου, δεσπόζον τοῦ Καΐρου καὶ ἐφ' οὗ οἱ κυρίαρχοι τῆς Αἰγύπτου, νῦν Ἄγγλοι, ἔχουσι στήσει τὰ βαρέα πυροβόλα των· ἐκτίσθη δὲ παρὰ τοῦ Σουλτάνου Σάλεχ-Ἐδδίν, ὅστις ὤρυξεν ἐν αὐτῷ καὶ βαθύτατον θαυμαστὸν ἐπὶ βράχου ἑλικοειδῶς σπουδαῖον φρέαρ, ὅπερ κοινῶς καλοῦσι «τὸ πηγάδι τοῦ Ἰωσήφ», ἄπορον πῶς. Ἐν τῇ Ἀκροπόλει ταύτῃ ὑπάρχει καὶ τὸ Τέμενος τοῦ Μεχμὲτ Ἀλῆ, ἐν ᾧ οὗτος ἐτάφη καὶ ὅπερ εἶναι ἐξαίρετον μνημεῖον καὶ ὁρατὸν πανταχόθεν τῆς πόλεως.

Πλὴν τὸ Κάϊρον ἔτυχεν ἐξαιρετικῆς ὅλως καὶ θαυμασίου μετατροπῆς ἀπὸ τῆς δυναστείας τοῦ Ἰσμαὴλ Πασᾶ, ὅστις ὡς γνωστόν, διὰ τῶν μεγάλων καὶ πολλῶν δανείων, ἅτινα ἐποιήσατο μετέτρεψεν ὄντως τὴν μονότονον ταύτην χώραν τοῦ Φαραὼ εἰς γῆν τῆς ἐπαγγελίας καὶ πραγματικὸν ἐπίγειον παράδεισον, ἀληθῆ Ἐδέμ. Ἐδαπάνησεν, ἐσπατάλησε κατὰ τοὺς οἰκονομολόγους ἀμύθητα ποσά, ἑκατομμύρια λιρῶν οὐ μόνον εἰς ἐξωραϊσμὸν τῆς Αἰγύπτου, ἀλλὰ καὶ εἰς ἔργα ἀποφέροντα νῦν πλοῦτον τῇ ἀτυχῇ ταύτῃ χώρᾳ. Ὁ ἰσθμὸς τοῦ Σουέζ, οἱ σιδηροδρομικαὶ διακλαδώσεις, τὰ πολυτελῆ ἀνάκτορα καὶ μουσεῖα, αἱ μοναδικαὶ πελώριοι σιδηραῖ γέφυραι ἐπὶ τοῦ Νείλου, οἱ τεχνητοὶ κῆποι, αἱ ἀτμοπλοϊκαὶ συγκοινωνίαι, τὰ λαμπρὰ νέα οἰκοδομήματα, θέατρα, τεμένη καὶ σχολεῖα, αἱ παροχετεύσεις τοῦ Νείλου, μικραὶ διώρυγες κτλ. ἡ Ἰσμαηλιούπολις, τὰ σημαντικὰ τεχνικὰ ὑδραυλικὰ ἔργα, ἅπαντα εἰσὶν ἔργα τῆς ἐπινοίας του, καὶ χάνει τις τὸν νοῦν του, ὄχι ἐπισκεπτόμενος, ἀλλ' ἀπαριθμίζων μόνον αὐτά.

Ἀπὸ τοῦ σταθμοῦ μετέβην ἐφ' ἁμάξης εἰς τὸ ξενοδοχεῖον τῶν Ἀθηνῶν, παρ' Ἕλληνος καὶ τοῦτο διευθυνόμενον, τοῦ κ. Μαγούλα θαυμάζων τὰς ὡραίας ὁδούς, οἰκοδομάς, καταστήματα καὶ τὸν ἄμεμπτον φωτισμὸν τῆς πόλεως. Ἐδείπνησα εἰς τὸ πρῶτον παρουσιασθὲν μοι ξενοδοχεῖον, ὅπερ μετ' εὐχαριστήσεως ἦτο καὶ αὐτὸ ἐντελῶς ἑλληνικόν, ἔπιον τὸν καφφὲν μου εἰς καφφενεῖον ἐπίσης ἑλληνικὸν καὶ εἶτα ἐκοιμήθην εὐχαριστημένος, ἀναλογιζόμενος, ὅτι εὑρισκόμην οὐχὶ πλέον ἐν ξένῃ χώρᾳ, ἀλλ' ἐν πολιτείᾳ ἐντελῶς ἑλληνικωτάτῃ.

Τὴν ἐπαύριον μετέβην πρὸς ἐπίσκεψιν τῶν συνδρομητῶν μου τῇ συνοδείᾳ του κ. Ἀβραμίδου, καλλίστου νέου, ἀνταποκριτοῦ μου καὶ τοιοῦτον τῆς αἰγυπτιακῆς «Μεταρυθμίσεως».

Μετέβημεν ἐν πρώτοις εἰς συνάντησιν τοῦ κ. Ἡλ. Ἰατροῦ διευθυντοῦ τοῦ Bar τοῦ Βοσφόρου, συνδρομητοῦ τῆς «Φύσεως» καὶ φίλου ἐξ ἀλληλογραφίας. Ὁ κ. Ἰατρὸς εἶναι λαμπρότατος καθ' ὅλην τὴν σημασίαν τῆς λέξεως ἄνθρωπος. Ὅταν διατελῆτε φίλος του, σᾶς θέλει πλησίον του, πάντοτε συνομιλοῦντα ἐπὶ μακρόν, ἐπ' ἄπειρον εἰ δυνατόν, καὶ συμπίνοντα τῇ βοηθείᾳ πολυαρίθμων καὶ πολυποικίλων μεζέδων, ἐξ ὧν ἐπὶ τούτῳ ἔχει ἄφθονον προμήθειαν ἐν τῷ καταστήματι του, κονιάκ, εὐρωπαϊκοὺς λαμπρούς οἴνους, ζύθους παντὸς εἴδους καὶ προελεύσεως καὶ ὅ,τι ἄλλο φαντασθεῖτε καὶ ἐπιθυμήσητε. Εἶναι νέος ὄχι τεσσαρακοντούτης καὶ μολαταῦτα ἕνεκα τῆς καλῆς του καρδίας καὶ τῆς ἀγαθοῦς φυσιογνωμίας καὶ τῆς εὐσαρκίας του ἐκλήθη πάνυ δικαίως Μπαρπαλιᾶς. Πλὴν μετὰ πάροδον εἰκοσαετίας ἡ τριακονταετίας θὰ κληθῇ κατ' ἀκολουθίαν, καὶ διότι ἀπὸ τοῦδε ἔχει πολλὰ τέκνα, Παπουλιᾶς.

Ἔναντι τοῦ καταστήματός του κεῖται ὁ περίφημος κῆπος τῆς Ἐσβεκίας, μετὰ τῶν πολυφήμων αὐτοῦ τεχνητῶν καλλονῶν, ἔργον τοῦ Ἰσμαὴλ Πασσᾶ.

(ἀκολουθεῖ)

Φ. Π.

ΙΣΤΟΡΙΑ
ΑΔΕΞΙΟΥ ΚΛΕΠΤΟΥ

Εἴς τι μέρος τῆς Ἀνατολῆς ἔζη μία κόρη ἡλικίας ἕως εἴκοσι πέντε ἐτῶν, ἡ ὁποία πρὸ πολλοῦ ἔσχε τὸ ἀτύχημα νὰ ἀπολέσῃ τοὺς γονεῖς της, καὶ ἕνεκα τούτου πολλάκις ἔκλαιεν ἀπὸ πρωΐας μέχρις ἑστέρας· σπανίως ἐξήρχετο, ἀπερίγραπτος δ' ἦτο ἡ λύπη της, καὶ διετέλει ἀπαρηγόρητος, μολονότι δὲν ἐβράδυνε νὰ ἐνοήσῃ, ὅτι ἡ ὀρφανία της ἦτο θέλησις τοῦ παντοδυνάμου.

Μετὰ δύο ἔτη ἀπὸ τοῦ θανάτου τῶν γονέων της, ἡ κόρη αὕτη συνεζεύχθη εὐκατάστατόν τινα ἔμπορον, τὸν κ. Μ.... ὅστις κατῴκει εἰς μικράν τινα κωμόπολιν, ἀπέχουσαν τῆς γενετηρίου πόλεως τῆς ὀρφανῆς περὶ τὰς δύο λεύγας.

Ἡ νεαρὰ γυνή, ἥτις ἐκαλεῖτο Μαρία, ἀπέκτησε μετ' ὀλίγον θυγάτριον, ὅπερ μανιωδῶς ἠγάπα καὶ μετ' αὐτοῦ διήρχετο τὰς ὥρας τῆς ἀνίας της, ὁ δὲ σύζυγός της τῇ προσέλαβε καὶ μίαν ὑπηρέτριαν, διὰ νὰ μὴ στενοχωρεῖται, διότι πολλάκις ἀπουσίαζε τῆς οἰκίας του. Ἡ κωμόπολις κατῴκεῖτο ὑπὸ ὀλίγων ψυχῶν, καὶ συνεπῶς ἀπὸ τῆς ἐννάτης ὥρας τῆς ἑσπέρας βαθυτάτη σιωπὴ ἐπεκράτει, καὶ τότε μόνον ἠκούοντο ἕξωθι βήματα τὸ ἑσπέρας, ἐάν ποτε συνέβαινε νὰ ἐπανήρχετό τις ἐκ γάμου, ἢ ἐξ ἄλλης τινὸς διασκεδάσεως. Ἂς φαντασθῇ τις τὴν ἐρημίαν τῆς κωμοπόλεως, ἔτι δὲ καὶ τὸν φόβον τῶν εὑρισκομένων ἐντὸς ἢ καὶ ἐκτὸς τῶν οἰκιῶν κατὰ τὰς μονοτόνους νύκτας τοῦ χειμῶνος.

Ἡμέραν τινὰ ὁ σύζυγος τῆς Μαρίας εἶχε μεταβῆ ἀπὸ πρωΐας εἰς τὴν πόλιν δι' ἐργασίαν, πρὸς παραλαβὴν ποσοῦ τινος χρημάτων καὶ μετ' ἀδημονίας ἀνεμένετο τὸ ἑσπέρας ὑπὸ τῆς ἀνυπομόνου νεαρᾶς συζύγου του. Ἐν τούτοις, διὰ παρηγορίαν καὶ πᾶν ἐνδεχόμενον ὁ καλὸς σύζυγος εἶχεν ἐφοδιάσῃ τὴν Μαρίαν διὰ ζεύγους καλῶν πιστολίων, ὧν τὴν χρῆσιν πολλάκις εἶχε διδάξει αὐτῇ καὶ ἀνεχώρησεν ἥσυχος καὶ εὐχαριστημένος.

Ἦδη ἤδη ἕκτη ὥρα τῆς ἑσπέρας, καὶ ἡ Μαρία εἶχε πρὸ ὀλίγου ἀποσυρθῆ εἰς τὸ δωμάτιόν της, μετὰ τῆς θεραπαινίδος της, διὰ νὰ ἀποκοιμήσῃ τὸ ἀγαπητόν της τέκνον. Ἦτο τὸ μόνον δωμάτιον, τὸ ὁποῖον ἦτο ἀρκετὰ εὐρύχωρον, κεκοσμημένον διὰ τῶν ἀναγκαίων ἐπίπλων καὶ τῆς κοιτίδος τοῦ παιδίου, ἔτι δὲ καὶ μικρᾶς θερμάστρας ἐν τινι γωνίᾳ. Ὅλα τὰ παραπετάσματα τῆς κλίνης των ἦσαν κλειστά, μόνον δὲ γωνία τις ἐκ τύχης ἐκρατεῖτο ὑφ' ἑνὸς ἐπίπλου.

Ἡ νὺξ ἦτο σκοτεινή, ἄνεμος ἐφύσα ἰσχυρῶς, ἡ δὲ βροχὴ ἤρξατο πίπτουσα ἀκαταπαύστως καὶ τὰ δένδρα τοῦ κήπου ἐσύριζον μετὰ πατάγου. Ἡ Μαρία τότε λαβοῦσα τὸ παιδίον ἐπὶ τῶν γονάτων της, ἐκάθισε ἐπὶ ἀνακλίντρου εἰς τὴν γωνίαν τῆς ἑστίας, τῆς ὁποίας ἡ μικρὰ πυρά, ἄλλα μὲν ἀντικείμενα ἐφώτιζε πολύ, ἄλλα δὲ ἄφινεν ἐν σκιᾷ, καὶ ἤρξατο συλλογιζομένη τὴν θέσιν της καὶ τὸν σύζυγόν της, ἐνῷ ἡ ὑπηρέτρια ἔμενεν εἰς μίαν ἄκραν τοῦ δωματίου, ἀναμένουσα ὁδηγίας τῆς κυρίας της καὶ ἐφαίνετο ἀδημονοῦσα καὶ αὐτὴ καὶ σκεπτική.

Ἡ Μαρία ἀφ' οὗ προητοίμασε ἡσύχως καὶ κατ' ὀλίγον τὸ θυγάτριόν της καὶ τὸ ἀπεκοίμησε, ἔστρεψε τοὺς ὀφθαλμούς της εἰς τὴν κοιτίδα διὰ νὰ βεβαιωθῇ, ἐὰν ἦτο κατάλληλος νὰ δεχθῇ τὸ παιδίον, τοῦ ὁποίου οἱ ὀφθαλμοὶ ἐκλείοντο ἤδη ὑπὸ τοῦ ὕπνου, ὡς μικροῦ ἀγγέλου, καὶ καθ' ἣν στιγμὴν ἔρριπτε τελευταῖον γλυκὺ μειδίαμα ἐπὶ τῆς οὐρανίας μορφῆς τοῦ τέκνου της καὶ ἠγείρετο, αἴφνης τὰ βλέμματά της συναντῶσι κάτωθι τῆς κοιτίδος δύο μεγάλους πόδας, ὑποδεδεμένους διὰ σανδάλων. Ἐξεπλάγη, ἠγρίεψε καὶ αἱ τρίχες της ἠνωρθώθησαν ὡς πληγωμένης λεαίνης καὶ ἡτοιμάσθη νὰ κραυγάσῃ ἢ νὰ χυθῇ ἐπ' αὐτῶν, ὅτε ἡ φρόνησις κυριεύσασα αὐτήν, ἐσκέφθη νὰ ἐξασφαλίσῃ τὸ παιδίον. Οὐδεμία ἀμφιβολία. Ἐκεῖ πλησίον εὑρίσκετο κλέπτης ἢ δολοφόνος. Δὲν ἤξευρε τί νὰ πράξῃ, εὑρίσκετο εἰς μεγάλην ἀπελπισίαν· ὁ σύζυγός της θὰ ἐπανήρχετο τὴν ὀγδόην ὥραν, καὶ μόλις ἦτο ἕκτη καὶ ἡμίσεια. Τί νὰ ἀποφασίσῃ; τί νὰ πράξῃ; τί νὰ εἴπῃ; Ἡ Μαρία δὲν ἀνέκραξε ποσῶς, οὐδὲ ἐκινήθη ἐκ τῆς θέσεώς της, ὁ δὲ κλέπτης κατὰ τὰ φαινόμενα ἐσκόπευε νὰ μείνῃ εἰς τὴν κρύπτην του, ὡς ἐνόμιζε, μέχρι τῆς ἐπιστροφῆς τοῦ συζύγου, καὶ τὴν νύκτα, ἐνῷ θὰ κοιμῶνται νὰ κλέψῃ ἢ καὶ νὰ δολοφονήσῃ.

Ἀλλ' ἐὰν ἡ γυνὴ αὕτη ἐφώναζεν, οὗτος δὲν θὰ ἐβράδυνε νὰ ἐξέλθῃ, ἐν ᾧ μάλιστα ἐγνώριζεν, ὅτι θὰ ἔχῃ νὰ παλαίσῃ πρὸς γυναῖκας, καὶ νὰ ἐξαγοράσῃ ἐν ἀνάγκῃ τὴν σιωπήν των διὰ τῆς ἐξαφανίσεώς των. Ἡ νεαρὰ λοιπὸν γυνὴ ἐξηκολούθει ἐπὶ μικρὸν ἔκπληκτος καθημένη, ἔχουσα ἐπὶ τῶν γονάτων τὸ τέκνον της καὶ ἤρξατο μηχανικῶς νὰ τὸ ἀποτείνῃ θωπευτικούς τινας λόγους, μὴ ἐγκαταλείπουσα ὅμως διὰ τῶν ὀφθαλμῶν της τοὺς πόδας τοῦ παρεισάκτου ξένου. Εἶτα ἐγερθεῖσα ἐν προφυλάξει ἀπεφάσισε νὰ τὸ θέσῃ εἰς τὴν κοιτίδα του. Ταλαντεύεται, τρικλίζει, αἱ δυνάμεις της τὴν ἐγκαταλείπουσι καὶ κινδυνεύει νὰ λιποψυχήσῃ, ὅτε ἡ σωτηρία τοῦ τέκνου της τῇ δίδει θάρρος. Πλησιάζει τὴν κοιτίδα καὶ ἐν ταὐτῷ τοὺς φοβεροὺς πόδας καὶ θέτει τὸ παιδίον εἰς τὴν κλίνην του. Θέλει νὰ τῷ τραγουδήσῃ, ὡς συνήθως πράττει, ἀλλὰ τῇ λείπουσιν αἱ δυνάμεις. Ἐπιστρέφει, ἵνα καθήσῃ πλησίον τῆς ἑστίας, ἀπόφασιν ἔχουσα νὰ παραμείνῃ ἐκεῖ τὴν ἐπιστροφὴν τοῦ συζύγου, ὅτε ἡ φοβερὰ θέα τοῦ σώματος τοῦ κακούργου κάτωθι τῆς κοιτίδος καὶ τοῦ τέκνου ἐπ' αὐτῆς δηλητηριάζει τὴν καρδίαν της. Θέλει νὰ κάμῃ νεῦμα εἰς τὴν ὑπηρέτριαν, ἥτις προσεποιεῖτο τὴν κοιμωμένην, νὰ τῇ φέρῃ τὰ πιστόλια, πλὴν φοβεῖται ἐνοχὴν καὶ σωπᾷ. Πῶς εἰσῆλθεν ἐκεῖ ὁ κακοῦργος; Αἱ στιγμαὶ τῇ φαίνονται ἔτη, σκέπτεται νὰ λάβῃ βιβλίον καὶ τὸ μετανοεῖ... Οἴμοι! Κινοῦνται οἱ πόδες. Μήπως ὁ ἄνθρωπος οὗτος ἐξέλθῃ; Ὄχι! Ἐλαφρὸν ἦτο κίνημα. Εὑρίσκετο μεταξὺ ζωῆς καὶ θανάτου. Ἐσώθη! Πρῶτον καὶ δεύτερον κτύπημα ἀντηχεῖ· εἶναι ἡ θύρα; Οὔτω νομίζει. Ὄχι! εἶναι τὸ ὡρολόγιον, τάν! τάν! τάν! Σημαίνει ἡ ὀγδόη! Ὁπόσαι ἀγωνίαι, πόσαι δεήσεις πεμπόμεναι εἰς τὸν ὕψιστον, διαρκούσης τῆς θανασίμου ἐκείνης προσδοκίας!

«Ὦ θεέ μου! ἐὰν δὲν ἐπιστρέψῃ, ἕνεκα κακοκαιρίας· ἐπέπτετο εἶτα καθ' ἑαυτὴν μετὰ φοβερᾶς ἀγωνίας! Τί θὰ γίνω!..

Ὀγδόη ὥρα ἐσήμαινε, ἐνῷ ἡ δύστηνος ἔλεγε ταῦτα. Τέλος κρότος ἀνοιγομένης θύρας ἠκούσθη, εἶτα βήματα γνωστὰ καὶ ἀνὴρ εὔρωστος καὶ ὑψηλὸς μεν' ὀλίγον ἐμφανίζεται. Αὐτὸς εἶναι ἐσυλλογίσθη καὶ οἱ παλμοί της ἔπαλλον ζωηρότερον. Ἐκτείνει τοὺς βραχίονας πρὸς τὸν σύζυγόν της, ὅστις ῥίπτεται ἐντὸς αὐτῶν, καὶ ἀναλαμβάνουσα ὅλον τὸ θάρρος της, χωρὶς νὰ εἴπῃ λέξιν, δεικνύει αὐτῷ τοὺς δύο πόδας. Ὁ σύζυγος ἀντιληφθεὶς ἀμέσως τὸν κίνδυνον, προσποιεῖται, ὅτι θὰ ὑπάγῃ νὰ λάβῃ τὸ χαρτοφυλάκιόν του, ὅπερ ἀφῆκε κάτω καὶ μετὰ δύο λεπτὰ ἐπανέρχεται κρατῶν πιστόλιον· πλησιάζει τὴν κοιτίδα καὶ συλλαμβάνει διὰ τῆς δεξιᾶς χειρὸς του τοὺς πόδας τοῦ κλέπτου, λέγων αὐτῷ: «Ἐὰν ἀντισταθῇς, εἶσαι νεκρός». Ἔσυρε δὲ αὐτὸν μέχρι τοῦ μέσου τοῦ δωματίου, καὶ εὗρεν ἐπ' αὐτοῦ ἐγχειρίδιον καλῶς ἠκονισμένον. Οὗτος ὡμολόγησεν, ὅτι ἦτο συνενοημένος μὲ τὴν ὑπηρέτριαν, ἡ ὁποία τὸν εἰδοποίησεν, ὅτι θὰ ἔφερεν ὁ κύριός της μεγάλην ποσότητα χρημάτων. Καὶ ὁ μὲν κλέπτης παρεδόθη εἰς τὴν ἀστυνομίαν, ἡ δὲ ὑπηρέτρια ἐξεδιώχθη τῆς οἰκίας.

Ἡ Μαρία κατόπιν διηγήθη εἰς τὸν σύζυγόν της τὰ διατρέξαντα, ὅστις ἐθαύμασε τὴν γενναιοψυχίαν της, ἐναγκαλιζόμενος αὐτήν. Ἀλλὰ μὲ ὅλην τὴν γενναιότητα ταύτην ἡ Μαρία, ἧς ἡ καρδία εἶχε δηλητηριασθῇ, ἔμεινε κατάκοιτος ἐπὶ ὁλόκληρον μῆνα, ὑπὸ νευρικῆς καταστάσεως καταληφθεῖσα.

Ὁ κλέπτης μετὰ τὴν δημοσίαν ποινήν του, συνεζεύχθη τὴν ὑπηρέτριαν, ἀλλὰ τὸ τέλος των ὑπῆρξεν ὀλέθριον, διότι κατόπιν ζωηρᾶς φιλονικείας, τίς οἶδε διὰ ποίαν ἄλλην ἐγκληματικὴν συρραφήν, αὕτη μὲν ἐφονεύθη ὑπὸ τοῦ σύζυγου της, αὐτὸς δὲ κατεδικάσθη ἐπὶ φόνῳ εἰς ἰσόβια δεσμά.

(Ἐκ τοῦ γαλλικοῦ) Γ. Σ. Ἀναστασόπουλος.

ΣΚΕΨΕΙΣ

Ἡ σιωπηλὴ νεότης κυοφορεῖ τὴν ὑπουλότητα καὶ τὸ ἔγκλημα, τὴν ἀνανδρίαν καὶ τὴν φθίσιν. Τὰ λιμνάζοντα ὕδατα σήπονται. Ἡ ἀληθὴς νεότης παίζει, ᾄδει, θορυβεῖ· ἔχει τὸν ἐνθουσιασμὸν εἰς τὴν ψυχὴν αὐτῆς, ἔχει τὸν κεραυνὸν εἰς τὸ βλέμμα. Ἀλλοίμονον εἰς τὸν ἐνιαυτὸν ἐκεῖνον, ὅστις δὲν ἔχει ἄνθη κατὰ τὸ ἔαρ, ὅστις ἔχει χιόνας κατὰ τὸ θέρος.

* * *

Ὁ κόσμος οὗτος κατοικεῖται ὑπὸ μεγαλοφροσύνης, ἥτις ἕρπει ἐνώπιον τῶν ὑλικῶν ἀναγκῶν.

* * *

Δὲν ἐφύσησεν, ἐστέναξεν ὁ Θεὸς πλάσας τὸν ἄνθρωπον. Ὁ στεναγμὸς οὗτος εἶναι ἡ ζωὴ ἡμῶν.

* * *

Οἱαδήποτε ὀδύνη, ὅταν φέρῃ πρὸς τὸν θάνατον, εἶναι σεβαστή.

* * *

Σήμερον ἀληθῶς ὁ βίος εἶναι κωμῳδία, καθ' ἣν ἕκαστος ἐκλαμβάνει ὡς σπουδαῖον τὸ πρόσωπον, τὸ ὁποῖον παίζει· διὰ τοῦτο δὲν γελᾷ.

* * *

Ὅστις ζῇ ἐν τῷ ὑλικῷ κόσμῳ καὶ λησμονῶν τοῦτο ἐπιθυμεῖ νὰ γίνῃ ἄυλος, ἀνάγκη ν' ἀποθάνῃ.

* * *

Ἀπὸ τῆς ἀρχαιότητος ἡ καρδία μετεβλήθη· ὁ ἄνθρωπος ἐδημιούργησεν ἄλλους ἠθικοὺς κόσμους. Ἡ Μαρία ἀναγγέλλουσα τὴν ἀνάστασιν τοῦ Σωτῆρος, ἐξεπροσώπει ὁλόκληρον τὸν μετέπειτα βίον, οὗτινος ἡ γυνὴ εἶναι ἡ ψυχή.

ΤΟ ΙΟΝ

Ἐκεῖ εἰς βράχον ἔρημον ἐφύτρωσεν ἓν ἴον·
Κάτω τοῦ βράχου λυσσωδῶς τὰ κῦμα σπᾷ, ἀφρίζει·
Τὸ ἄνθος δέρει ἡ βροχή, ὁ νότος τὸ λυγίζει·
Δὲν ἔχει ἕνα σύντροφον παρήγορον πλησίον.

Μεμονωμένον· ἄγνωστον, κυρτοῦται, ἀνορθοῦται·
Ἀπέκαμε τὸν θόρυβον ἀκοῦον τῶν κυμάτων,
Καὶ θάλλει, ὅπως ἡ ἐλπὶς ἐπάνω τῶν μνημάτων,
Ὡς ἔρως, ὃν ἡ συμφορὰ μὲ πόνον ἐγκολποῦται.

Ὡς ἔρως θάλλει, κάτωχρος, σιγῶν, ἀλλ' ἀναλίσκων,
Ὅστις ποτὲ ἓν ἀ γ α π ῶ δὲν εἶπε καὶ λατρεύει,
Εἰς ὃν καὶ ἡ ἐλπὶς αὐτὴ παρίσταται ὡς χλεύη.
Ὃν φέρει ἔτι κάλυκα εἰς οὐρανὸν ὁ θνήσκων.

Ἡ φύσις πλὴν ἐρρίγησεν, ὠχρὰ καὶ τεθλιμμένη,
Ψυχρὸς βορρᾶς ἐτίναξε τὰ φύλλα καὶ τὰ ἄνθη,
Τὸ ἴον τὸ ταλαίπωρον ἐπίσης ἐμαράνθη,
Καὶ ὁ ἀνεμοστρόβιλος τὸ ἥρπασε. Ποῦ βαίνει;

Καὶ ὁ ἀνεμοστρόβιλος ἀνήρπασε τὸ ἴον,
Δὲν ἔχει πλέον ἄρωμα, δὲν ἔχει χρῶμα πλέον
Εἰς μάτην ἀγωνίζεται, ἀπέκαμε πολλάτον,
Φεῦ! εἰς τὸ κάλλος ἔδωκε βραχὺν ἡ μοῖρα βίον.

Καὶ πάλιν καὶ αἰώνια τὸ ἔαρ ἐπιστρέφει,
Τὸ ἄνθος μου ἐζήτησα καὶ δὲν ὑπῆρχε πλέον·
Κανεὶς δὲν τὸ ἠγάπησε καὶ ἐμαράνθη κλαῖον.
Τὸ κῦμα κάτω θραύεται· ἄνω περοῦν τὰ νέφη.

Δ. Παπαρρηγόπουλος.

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΝ ΠΑΙΓΝΙΟΝ

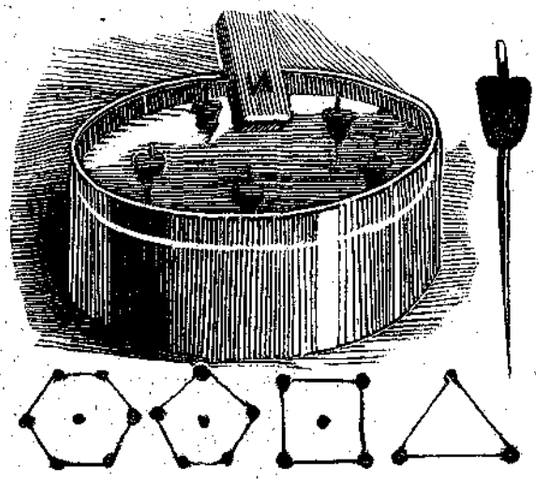

Οἱ ἐπιπλέοντες μαγνῆται

Ἐὰν πλησιάσωμεν εἰς τὸν βόρειον πόλον μαγνητικῆς τινος βελόνης, ἐλευθέρως αἰωρουμένης (πυξίδος λ. χ.) τὸν βόρειον πόλον μαγνήτου τινός, ὃν κρατοῦμεν διὰ τῆς χειρός, ἡ βελόνη, ὡς γνωστόν, στρέφεται ἀμέσως βιαίως καὶ ὁ βόρειος αὐτῆς πόλος ἀπομακρύνεται, ὅσω τὸ δυνατὸν περισσότερν τοῦ τοῦ μαγνήτου.

Ἡ βελόνη τοὐναντίον θὰ πλησιάσῃ, ἐὰν ἀπέναντι τοῦ βορείου πόλου θέσωμεν τὸν νότιον πόλον. Τὰ φαινόμενα ταῦτα ἐν τῇ φυσικῇ ἐξηγοῦνται ὡς ἑξῆς: ὅτι οἱ ὁμώνυμοι πόλοι ἀπωθοῦνται, ἐνῷ οἱ ἑτερώνυμοι ἕλκονται.

Κατὰ τοὺς τελευταίους τούτους χρόνους κατεσκευάσθησαν πλεῖστα παίγνια σχετικῶν μαγνητικῶν φαινομένων, παριστῶντα ἰχθεῖς, κύκνους, πλοιάρια κτλ. ἅτινα οὐδὲν ἄλλο εἶναι ἢ ἀποτυπώματα πλεόντων μαγνητῶν καὶ ἀντιπροσωπεύουσι τὰ φαινόμενα τῆς ἕλξεως καὶ ἀπώσεως τῶν μεμαγνητισμένων ῥάβδων.

Ἡ μικρὰ μαγνητικὴ ῥάβδος, ἡ συνοδεύουσα τὰ παίγνια ταῦτα χρησιμεύει ὡς μαγικὴ ῥάβδος πρὸς περισυλλογὴν ἢ διασκόρπισιν τῶν ἐπιπλεόντων ἀντικειμένων· χρησιμεύει δ' ὡσαύτως καὶ ὡς ἄγκυστρον εἰς τοὺς νέους ἁλιεῖς.

Ἤδη θὰ καταστρώσωμεν ὅλως ἰδιαιτέραν καὶ νέαν μέθοδον ἐπιπλεόντων μεμαγνητισμένων βελονῶν, ἥτις ἀποδείκνυσι δι' ὡραιοτάτου καὶ περιεργοτάτου τρόπου τὴν ἀμοιβαίαν ἄπωσιν, ἣν τὰ μεμαγνητισμένα σώματα ἐξασκοῦσιν ἐπ' ἀλλήλων ἐναλλάξ. Μαγνητίζομεν χονδράς τινας βελόνας, προστρίβοντες αὐτὰς καλῶς πρὸς τὸν πόλον μαγνήτου τινος καὶ πάντοτε κατὰ τὴν αὐτὴν φορὰν καὶ μετὰ ταῦτα τὰς ἐμπήγομεν, ἑκάστην κεχωρισμένως, ἐντὸς μικρῶν φελῶν (πωμάτων), ὡς ἐμφαίνεται ἐν τῇ ἐναντι εἰκόνι. Κατόπιν θέτομεν τὰς βελόνας, οὕτω παρασκευασθείσας, ἐντὸς ὕδατος περιεχομένου ἐν τινι κάδῳ ἢ οἱωδήποτε δοχείῳ, καὶ θὰ ἴδωμεν αὐτὰς ἀμέσως ἐπιπλεούσας καὶ ὁπωσδήποτε καὶ ἂν ἐτοποθετήθησαν, λαμβανούσας θέσεις κανονικὰς ἀπέναντι ἀλλήλων. Τὰ σχήματα τῶν θέσεων ἐπαναλαμβάνονται τὰ αὐτά, ἐφ' ὅσον ὁ ἀριθμὸς τῶν βελονῶν εἶναι ὁ αὐτός. Οὕτως αἱ βελόναι λαμβάνουσι σχῆμα τριγώνου, ἐὰν εἶναι τρεῖς, τετραγώνου ἐὰν εἶναι τέσσαρες, πενταγώνου, ἐὰν εἶναι πέντε, κτλ.

Ἤδη πρόκειται νὰ θέσωμεν εἰς κίνησιν πάντα ταῦτα τὰ ἐπιπλέοντα μικρὰ σωμάτια. Πρὸς τοῦτο λαμβάνομεν τὴν μαγνητικὴν βελόνην καὶ θέτομεν τὸν ἕνα πόλον αὐτῆς εἰς τὸ κέντρον τοῦ δοχείου. Τούτου γενομένου, πᾶσαι αἱ βελόναι θ' ἀπομακρυνθῶσι πρὸν τὴν περιφέρειαν. Ἐὰν τοὐναντίον παρουσιάσωμεν τὸν ἕτερον πόλον ἐντὸς τοῦ δοχείου, πᾶσαι αἱ βελόναι τότε θὰ συγκεντρωθῶσι. Νομίζει τις, ὅτι αὗται ὑπακούουσι εἰς τὰ κελεύσματα τῆς ῥάβδου.

Φ. Π.

ΑΙΝΙΓΜΑΤΑ

333. **Αἴνιγμα.**

Ἀρχὴ Σοφίας εἶμαι ἐγὼ
καὶ τοῦ παντὸς τὸ τέλος.
πᾶν σῶμα μ' ἔχει
καὶ παντὸς μέλους
ὑπάρχω μέλος.
Ἀφοῦ ὁ κόσμος ἔγεινε
ἐντὸς τοῦ κόσμου κεῖμαι
κι' ὁ κόσμος ὅλος θὰ χαθῇ
ἐὰν ἐγὼ δὲν εἶμαι.
ς' τὰ γράμματα δὲν φαίνομαι
μὲ ἔχει πᾶσα γλῶσσα
μέσον εἶμαι τῶν μέσων σου. . . . .
Ἔ! φθάνουν φίλε τόσα.

324. **Αἴνιγμα.**

Εἰς χαμόκλαδα ἰδίως θὰ μ' ἀκούσῃς, ἂν θελήσῃς.
καὶ εἰς ποταμοὺς θὰ μ' εὕρῃς, ἂν μὲ ἀποκεφαλίσῃς.
καὶ τὴν νέαν κεφαλήν μου, ἂν σκληρῶς μοῦ ἀφαιρέσῃς.
μετὰ κεφαλῆς ἀφεύκτως στερεῶς θὰ μὲ συνδέσῃς. **Φελάμμων.**

335. **Πρόβλημα.**

Ἑκάστη τῶν πλευρῶν τριγώνου εἶναι 6 μέτρα, ἑνουμένων τῶν μέσων τῶν πλευρῶν αὐτοῦ δι' εὐθειῶν σχηματίζεται νέον τρίγωνον· ἑνουμένων δὲ τῶν μέσων τῶν πλευρῶν καὶ τοῦ τριγώνου τούτου σχηματίζεται νέον καὶ οὕτως ἑφεξῆς.—Ζητεῖται, ὁπόσα τρίγωνα δύνανται νὰ σχηματισθῶσιν καὶ ποῖον τὸ ἄθροισμα τῶν ἐμβαδῶν πάντων. **Κροταλίας.**

Λύσεις τῶν ἐν τῷ 6 φύλλῳ αἰνιγμάτων.

327. **Πρόβλημα.** Ἀφεθέντα 8 ἢ 16. / Δωρηθέντα 7 ἢ 14.

Ἔλυσαν αὐτὸ ὁ κ. Σπ. Μαντίκας ἐκ Πειραιῶς καὶ ὁ κ. Δ. Σολομονίδης ἐκ Πατρῶν, καὶ ὁ κ. Ε. Φωτιάδης ἐκ Κερκύρας.

328. **Αἴνιγμα. Αὐλός. Ἄυλος**

Ἔλυσαν αὐτὸ ὁ κ. Σπ. Μαντίκας ἐκ Πειραιῶς, καὶ ὁ κ. Δ. Σολομονίδης ἐκ Πατρῶν, καὶ ὁ κ. Ε. Φωτιάδης ἐκ Κερκύρας.

329. **Αἴνιγμα. Ἀκάμας. Ἀδάμας. Ἀδάμ.**

Ἔλυσαν αὐτὸ ὁ κ. Δ. Σολομωνίδης ἐκ Πατρῶν, ὁ κ. Ε Βριώνης ἐκ Πειραιῶς, ὁ κ. Κ. Χ. Παπανικολάου ἐκ Πειραιῶς, ὁ κ. Κ. Ἀναστασίου ἐξ Ἀθηνῶν καὶ ὁ κ. Ε. Φωτιάδης ἐκ Κεοκύρας.

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ ΤΗΣ «ΦΥΣΕΩΣ»

Γ. Α. Κ. *Ἄνδρον*. Ἐπιστολὴ καὶ αἰνίγματα ἐλήφθησαν.— Γ. Ο. Σμύρνην. Ἐπιστολὴ ἐλήφθη, ὁμοίως αἰνίγματα καὶ συνδρομή σας. Εὐχαριστοῦμεν. — Γ. Χ. *Κάϊρον*. Ἀναμένομεν συνδρομάς, ἄλλως διακόψωμεν ἀποστολὴν φύλλων.—Κ.Ν. *Ἀργοστόλιον*. Συνεστημένη Εὐχαριστοῦμεν πολύ.—Ε.Φ. *Κέρκυραν*. Ἐπιστολὴ μετὰ δρ 27 ἐλήφθησαν. Ἐγράψαμεν. — Γ. Σ. *Πάτρας*. Συνδρομή σας ἐλήφθη. Εὐχαριστοῦμεν. — Κ. Δ. Α. *Ἀλεξάνδρειαν*. Δελτάριον ἐλήφθη. Ἀποροῦμεν καὶ ἡμεῖς καὶ στέλλομεν φύλλα ἐκ νέου. — Κ. Χ. Π. *Πύργον*. Συστημένη ἐλήφθη. Εὐχαριστοῦμεν. Φύλλα ἀπεστείλαμεν. Προσεχῶς γράφομεν ἐν ἐκτάσει. — Η. Κ. *Σῦρον*. Ἐπιστολὴ μὲ δρ. 31,45 ἐλάβομεν. Ἐγράψαμεν. Εὐχαριστοῦμεν.— Α. Σ. *Πάτρας*. Ζητούμενα φύλλα σᾶς ἀποστέλλονται προσεχῶς. — Ν. Α. *Χαλκίδα*. Σᾶς ἀπηντήσαμεν. Δέον νὰ διατελῆτε συνδρομητὴς τῆς «Φύσεως». — Μ. Σ. *Δίβρην*. Δυνάμει ἀποδείξεων, παρακαλοῦμεν εἰσπράξητε καὶ ἀποστείλητε ὑμεῖς ἀντίτιμον. Ἀναμένομεν συντόμως. — Ν. Κ. *Σῦρον*. Συνδρομή σας ὡς καὶ Γ. Κ. ἐλήφθησαν. Εὐχαριστοῦμεν. Ἀριθμὸς λαχείου σας 47. — Α. Μ. *Πρέβεζαν*. Ἐπιστολὴ καὶ ἀποδείξεις ἐλήφθησαν. Ἀπηντήσαμεν. —Ν. Ε. Π. καὶ Δ. Φ. *Χαλκίδα* Κιβωτίδιον μὲ νεκταρῶδες κονιάκ καὶ ἀμβροσιακὴν Ἀγγέλικαν ἐλάβομεν ἐσχάτως. Ἅμα δοκιμάσωμεν θὰ γράψωμεν ἐντυπώσεις μας. Ὁμοίως αἰνίγματα.

Ἐκ τοῦ Τυπογραφείου ΑΝΕΣΤΗ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΟΥ